

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
«ПРЕДМЕТНО-ПРАКТИЧНЕ НАВЧАННЯ»
для 5-10 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями
помірного та важкого ступенів

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

ББК 74.3
П78

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(Лист МОН від 25.08.2020 №1/9-469)*

Автори-упорядники:

Литвин І.М., кандидат педагогічних наук, завідувач ресурсного центру підтримки інклюзивної освіти КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради»;

Хронік Т.Є., директор Комунального закладу «Корсунь-Шевченківський багатoproфільний навчально-реабілітаційний центр «Надія» Черкаської обласної ради»;

Шестопал В.М., заступник директора з навчальної роботи Комунального закладу «Корсунь-Шевченківський багатoproфільний навчально-реабілітаційний центр «Надія» Черкаської обласної ради»;

Шпилька І.І., вчитель трудового навчання Комунального закладу «Корсунь-Шевченківський багатoproфільний навчально-реабілітаційний центр «Надія» Черкаської обласної ради».

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Предметно-практичне навчання – це спеціальний навчальний предмет введений для вирішення розвиваючих, виховних, навчальних і корекційних завдань. Предметно-практичне навчання – це система освіти з опорою на предметно-практичну діяльність самих дітей та безпосередній вплив учнів на предмети зовнішнього світу з метою їх виготовлення, перетворення, створення макетів, моделей. Введення в педагогічний процес різних видів предметно-практичної діяльності дітей з особливими освітніми потребами вносить докорінні позитивні зміни в характер їх педагогічного процесу і його результати.

Програма з предметно-практичного навчання для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку помірного ступеня окрім специфічних завдань з розвитку образотворчої діяльності та естетичного виховання дітей, має за мету спонукати до розширення загального світогляду, збагачення їх словникового запасу та формуванню загальнотрудових компетентностей. Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Різноманітність видів праці забезпечує різнобічну і активну роботу всіх аналізаторів. Тому учням треба дати якомога більшу кількість видів діяльності, щоб сформувати різноплановий досвід. Реалізація цих завдань досягається шляхом чергування в певній послідовності різних видів діяльності.

Предметно-практична діяльність дітей з інтелектуальними порушеннями помірного та тяжкого ступенів є основою, на якій здійснюється багатоплановий розвиток дітей з особливими освітніми потребами і є базою для навчання інших предметів.

Програму розроблено на основі навчальної програм «Трудове навчання «Декоративно-ужиткове мистецтво» спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей (автор Гаврюш В.О.), «Трудове навчання для 4-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей (Квітникарство)» (автор Чеботарьова О.В.) та «Соціально-побутове орієнтування для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для розумово відсталих дітей» (укладачі: Гіренко Н.А., Мерсіянова Г.М.).

У корекційно-розвитковій роботі з дітьми, що мають порушення інтелектуального розвитку помірного та тяжкого ступенів, особлива роль відводиться трудовому та предметно-практичному навчанню. Але [Введіть текст]

корекційно-розвитковий ефект можливий лише за умови спеціальної організації предметно-практичного навчання, тобто якщо воно є корекційно спрямованим. Максимально можливий розвиток може бути досягнуто тільки при дотриманні ряду умов: застосування адекватної програми і методів навчання, що відповідають реальному віковому періоду і реальним можливостям дітей та цілям їх виховання.

Для учнів з інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів предметно-практичне навчання має первинне значення, оскільки в ході його:

- ✓ відбувається формування пізнавальної діяльності і особи в цілому;
- ✓ підвищується рівень соціальної компетентності;
- ✓ розширюються уявлення про професії;
- ✓ отримуються трудові (професійні) навички, які допоможуть надалі успішно адаптуватися в суспільстві.

Метою програми є: створення додаткової форми освіти учнів для подальшої соціалізації в суспільстві, виховання і розвиток особистості, а також створення умов для розвитку творчого потенціалу дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів.

Засвоєння навичок самообслуговування відбувається у процесі дотримання під час уроків предметно-практичного навчання санітарно-гігієнічних норм та вимог, правил організації робочого місця.

Для створення цих умов потрібне рішення наступних завдань:

- ✓ формувати трудові навички і уміння дітей з порушеннями інтелектуального розвитку;
- ✓ навчити застосовувати отримані знання і уміння на практиці;
- ✓ виховати працьовитість, ощадливість, акуратність в роботі з матеріалами і інструментами;
- ✓ розвинути у учнів самостійність, щоб адаптуватися до соціальних умов.

Програму розроблено з урахуванням принципів доступності, достатності, послідовності, науковості, системності навчання. Добір змісту начально-предметного навчання дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та тяжкою ступенів здійснюється з урахуванням компетентнісного та особистісно орієнтованого підходів, на основі принципів достатності (необхідності) для навчання праці і корекції порушень розвитку у дітей зазначеної категорії з метою їх підготовки до самостійного життя та доступності для сприймання і засвоєння.

[Введіть текст]

Зміст навчання, перелік трудових операцій, об'єктів виробів у навчальній програмі є орієнтовними. Вчитель може замінити їх іншими, але у всіх випадках замінені вироби повинні мати достатню кількість вправ для опанування учнями практичними навичками, згідно з темою програми.

Програма «Предметно-практичне навчання» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями помірною та важкою ступенів розроблена на основі Типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами (наказ Міністерства освіти і науки України від 10.06.2019 № 808, таблиця 19.1).

Уроки «Предметно-практичного навчання» згідно навчального плану проводяться 5 разів на тиждень (175 годин на рік).

Програма складається з наступних розділів: зміст навчального матеріалу, кількість відведених годин на вивчення, навчальні досягнення учнів та спрямованість корекційно-розвиткової роботи.

При здійсненні відбору об'єктів праці, слід враховувати доступність виконання практичних робіт учнями.

Програма носить навчальний, виховний і чітко спрямований корекційно-розвитковий характер:

- ✓ забезпечити максимально можливу для даної дитини самостійність в побутовому і санітарно-гігієнічному обслуговуванні себе;
- ✓ виробити позитивне ставлення до посильних видів праці, готовність до допомоги в господарсько-побутовій праці в сім'ї або спеціальній установі, вміння виконувати нескладні види цієї праці;
- ✓ сформувати звичку і позитивну установку до певного виду праці протягом встановленого часу (2-4 години на день) у майстерні, на пришкольній ділянці тощо;
- ✓ за індивідуальних можливостей кожного навчити переключатися з виконання однієї знайомої операції на іншу, виконувати декілька взаємозалежних операцій послідовно.

Програму розроблено з урахуванням принципу доступності, послідовності та системності навчання. Програмою передбачений резерв часу, цей час вчитель використовує на свій розсуд.

Загальний тематичний план

5-й клас

(175 год. / 5 год. на тиждень)

№ п/п	Назви розділів та тем	Кількість годин
1	Вступ	2
2	Розділ 1. Квітково-декоративні рослини. Тема. Квітково-декоративні рослини та їх значення. Тема. Збір насіння однорічних культур. Тема. Кімнатні рослини. Тема. Догляд за кімнатними рослинами.	20 4 8 4 4
3	Розділ 2. Технологія виготовлення аплікації з природних матеріалів. Тема. Робота із природними матеріалами. Тема. Виготовлення аплікації з природних матеріалів.	26 10 16
4	Розділ 3. Технологія ручної обробки матеріалів. Робота з пластичними матеріалами. Тема. Робота з пластиліном, солоним тістом Тема. Технологія виготовлення об'ємних виробів з пластиліну, солоного тіста.	32 12 20
5	Розділ 4. Технологія ручної обробки матеріалів. Тема. Робота з текстильними матеріалами Тема. Оздоблювальні матеріали, їх види.	40 20 20
6	Розділ 5. Самообслуговування. Тема. Продукти харчування, їх різноманітність та значення в житті людини. Тема. Обладнання кухня, кухонне приладдя. Тема. Догляд за житлом	30 12 10 8
7	Розділ 6. Сільськогосподарська праця. Тема. Вирощування розсади.	15
8	Практичне повторення	8
9	Резерв часу	2
Загальна кількість годин		175

5-й клас (175 год./5 год. на тиждень)				
№ з\п	К-сть год	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвиткової роботи
1	2	<p>Вступ Ознайомлення учнів з особливостями уроку ППН. Вимоги до поведінки учнів під час уроку. Правильна робоча поза та дотримання постійного порядку на робочому місці.</p> <p>Охайність і бережливість під час використання матеріалів та інструментів. Правила безпечної праці та дотримання санітарно-гігієнічних вимог на уроці ППН.</p> <p>Види діяльності та вимоги до їх виконання.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про трудову вихованість людини; працює акуратно, економить матеріали, раціонально розподіляє зусилля та час, доводить роботу до остаточного завершення, запобігає забрудненню довкілля; - знає матеріал і його властивості; називає інструменти, розуміє їх призначення і правила користування ними; - уміє виділяти, аналізувати і порівнювати об'єкти та їх частини за окремими ознаками: кольором, формою, величиною; - дотримується безпечних прийомів роботи з інструментами. 	Виховання особистісних якостей: охайності, бережливості, сумлінності, ініціативності у трудовій діяльності.
Розділ 1. Квітково-декоративні рослини (20 год.)				
2	4	<p>Квітково-декоративні рослини та їх значення. Квітково-декоративні рослини та їх</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про квітково-декоративні рослини та їх значення; 	<i>Розвиток мовлення:</i> використання назв квітково-декоративних рослин у розгорнутому мовленні.

[Введіть текст]

		<p>значення. Однорічні і багаторічні квітково-декоративні рослини. Загальна характеристика однорічних рослин. Календула, чорнобривці, айстри - однорічні квіткові рослини. Особливості зовнішньої будови квіткових рослин: корінь, стебло, листя, квітка. Утворення плодів та насіння рослини. Значення кореня, листя, стебла, квітки для життя рослини.</p> <p><i>Практична робота.</i></p> <p>Ознайомлення із квітковими рослинами на шкільних клумбах. Розпізнавання квіткових рослин за зовнішнім виглядом. Розрізнення частин рослини: корінь, стебло, листя, квітка, коробочка з насінням.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - називає зовнішню будову квіткової рослини; - характеризує значення кореня, листя, стебла, квітки для життя рослини; - розпізнає календулу, чорнобривці, айстри серед інших квіткових рослин. 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток мислення на основі аналізу та порівняння будови однорічних квіткових рослин.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> формування організованості, самостійності у навчально-практичній діяльності.</p>
3	8	<p>Збір насіння однорічних культур.</p> <p><i>Теоретичні відомості.</i> Вигляд суцвіть календули, чорнобривців, айстр із дозріваючим насінням і вигляд окремого насіння рослин. Інвентар та пристосування для збору та зберігання насіння. Правила збору насіння. Просушування і зберігання насіння.</p> <p><i>Практичні роботи.</i></p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає правила збору насіння; - характеризує інвентар та пристосування для збору та зберігання насіння; - дотримується правил безпечної праці з ножицями; - виконує операції збору та просушування насіння за незначною допомогою вчителя. 	<p><i>Сенсорний розвиток:</i> порівняння за розміром, формою, кольором насіння однорічних квіткових рослин.</p> <p><i>Розвиток мовлення:</i> використання назв інвентарю у словесному описі дій.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> формування діяльності на основі дотримання вимог організації</p>

[Введіть текст]

		Підготовка інвентарю для збору насіння (відра, ножиці, відкриті коробки для просушування насіння). Зрізування стиглого суцвіття ножицями. Закладання насіння у коробки для просушування. Збір гербарію квіткових рослин.		власної праці.
4	4	Кімнатні рослини. Значення кімнатних рослин у житті людини. Озеленення приміщень. Різноманітність кімнатних рослин. Загальні уявлення про потреби кімнатної рослини у світлі, теплі, повітрі, вологості ґрунту. Розміщення рослин на підвіконні. Правила і прийоми поливу кімнатної рослини. <i>Практичні роботи.</i> Підготовка води для поливу та полив квітів. Видалення пилу з листя кімнатних рослин за допомогою вологої ганчірки.	Учень/учениця: - характеризує значення кімнатних рослин у житті людини; - називає необхідні умови існування кімнатної рослини; - виконує операції поливу та видалення пилу з листя кімнатних рослин.	<i>Розвиток мовлення:</i> використання назв кімнатних рослин, трудових операцій у словесному описі власної діяльності. <i>Пізнавальний розвиток:</i> аналіз, порівняння кімнатних рослин за кольором, розміром, формою листя. <i>Розвиток саморегуляції:</i> виконання завдання за зразком і простою інструкцією, в певній послідовності дій.
5	4	Догляд за кімнатними рослинами. Умови правильного вирощування кімнатних рослин. Декоративно - листяні рослини й умови їх	Учень/учениця: - характеризує умови правильного вирощування кімнатних рослин; - вміє доглядати за рослинами (поливати, збризкувати листя,	<i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлення про кімнатні рослини, про догляд за ними, розвиток уваги. <i>Розвиток мовлення:</i> на основі

[Введіть текст]

		<p>виращування. Знайомство з родиною бегоній та сенполій. Правильне розміщення рослин у кімнатах. Догляд за рослинами (поливання, збризування, рихлення землі у горщиках).</p> <p><i>Практичні роботи.</i> Визначення необхідності в поливі кімнатних рослин. Полив квітів. Рихлення ґрунту в горщиках за допомогою палички - піки.</p>	<p>рихлити землю у горщиках);</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначає необхідність поливу квітів. 	<p>збагачення словника назвами кімнатних рослин.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності, наполегливості тощо.</p>
Розділ 2. Технологія виготовлення аплікації з природних матеріалів (26 год.)				
6	10	<p>Робота із природними матеріалами.</p> <p>Поширені рослинні форми своєї місцевості (листя різних дерев, квіти, жолуді, шишки, каштани).</p> <p><i>Екскурсія.</i> «Природні матеріали в районі школи».</p> <p>Правила збору природного матеріалу. Правила засушування природного матеріалу. <i>Практична робота.</i> Збір листя, квітів, каштанів, жолудів, шишок. Засушування.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає композиції із природних матеріалів; - має уявлення про виготовлення композицій із природних матеріалів; - розкриває послідовність дій під час виготовлення виробів із природних матеріалів на площині. 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлення про природні матеріали, розширення знань про аплікацію, аналіз, порівняння різних видів сухого природного матеріалу, розвиток уваги під час екскурсії.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> на основі збагачення словника назвами рослинних матеріалів.</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток зорово-моторної координації, розвиток просторового орієнтування на площині аркуша паперу та в об'ємних виробках, дрібної</p>

[Введіть текст]

				моторики руки.
7	16	<p>Виготовлення аплікації з природних матеріалів. Організація робочого місця для роботи з природними матеріалами. Інструменти і пристосування для роботи з рослинними матеріалами (ножиці, ніж, шило). Правила безпечної роботи з інструментами. Безпечні прийоми різання природних матеріалів ножицями. Раціональні способи з'єднання природних матеріалів (клеєм, пластиліном, зв'язуванням нитками, з'єднання паличками). Виготовлення композицій із природних матеріалів (насіння, плоди, крупи). Послідовність дій та безпека праці під час виготовлення виробів із природних матеріалів на площині. <i>Практична робота.</i> Виготовлення із природних матеріалів предметних і сюжетних аплікацій, композицій (букетів, пейзажів, казкових героїв тощо).</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про поєднання простих форм у більш складні композиції і конструкції; - обирає кольорову основу для площинної композиції; - виготовляє аплікацію із засушеного листа і квітів, створювати об'ємні вироби із жолудів, шишок, каштанів; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлення про природні матеріали, розширення знань про аплікацію, аналіз, порівняння різних видів сухого природного матеріалу, розвиток уваги під час екскурсії. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> на основі збагачення словника назвами рослинних матеріалів, назвами трудових операцій, супроводжуючого мовлення, використання назв природного матеріалу, композицій у розгорнутому мовленні. <i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток просторового орієнтування на площині аркуша паперу та в об'ємних виробах, дрібної моторики руки у процесі різання, тактильного сприймання на основі формування дій обстеження природного матеріалу.</p>

[Введіть текст]

Розділ 3. Технологія ручної обробки матеріалів. Робота з пластичними матеріалами (32 год.)				
8	12	<p>Робота з пластиліном, солоним тістом Повторення вивченого про застосування пластичних матеріалів. Засоби праці для роботи з пластичними матеріалами. <i>Практична робота.</i> Вправи на підготовку матеріалу до ліплення. Підбір пластиліну відповідного кольору, фарбування тіста. Уміння надати пластиліну, тісту потрібної форми. Уміння ліпити вироби різної форми за зразком, за наслідуванням, з натури за уявою. Уміння з'єднувати компоненти виробу, згладжувати місця з'єднання. Правила безпечної праці та санітарно-гігієнічні вимоги. Організація робочого місця.</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про використання пластичних матеріалів; - розпізнає тварин на стилізованих фігурках, визначає деталі, частини; - має уявлення про просторове розташування деталей (зліва, справа, посередині, перед, біля); - має елементарні уявлення про властивості глини та пластиліну, тіста, засоби праці – називає (показує) їх; - дотримується правил безпечної праці.</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток пам'яті на основі пригадування властивостей глини та пластиліну. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> на основі збагачення словника назвами властивостей матеріалів та засобів праці; <i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток просторового орієнтування на площині, на основі розташування деталей за словесними вказівками вчителя, дрібної моторики руки у процесі ліплення.</p>
9	20	<p>Технологія виготовлення об'ємних виробів з пластиліну, солоного тіста. Ліплення посуду, фігурок тварин, овочів, фруктів та ін. Визначення просторового</p>	<p>Учень/учениця: - виготовляє геометричні форми та іграшки за зразком; - розрізняє предмети, фігурки (відбирає за зразком). - виготовляє стилізовані фігурки з</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> формування умінь аналізувати вироби з пластиліну, тіста за формою, кольором, визначати ціле і частини, розвиток мислення на основі орієнтування у способі</p>

[Введіть текст]

		<p>розташування предметів на макеті. <i>Практична робота.</i> Ліплення різноманітних предметів різної форми (куля, кубик, качалочки і т.д. Ліплення різноманітних фігурок тварин, овочів, фруктів, їх пропорції. Просторове розташування деталей на макеті (зліва, справа, посередині, перед, за, біля).</p>	<p>пластиліну, тіста разом з учителем; - створює окремі композиції з відомих казок з допомогою.</p>	<p>виготовлення, розвиток наочно-образного мислення. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> збагачення словника назвами об'єктів виготовлення. <i>Сенсомоторний розвиток:</i> корекція та розвиток координації рухів рук та дрібної моторики на основі ліплення. <i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності та вмінь організації праці на основі виконання практичних завдань.</p>
Розділ 4. Технологія ручної обробки матеріалів (40 год.)				
10	20	<p>Робота з текстильними матеріалами Стібки для шиття та вишивання в ручному виконанні. Голка. Техніка безпеки при користування голкою. Повторення: нитки для шиття. <i>Практична робота.</i> Виконання прямих стібків на тканині (картоні) по проколу, по розмітці на папері. Заправлення нитки в голку. Зав'язування вузлика. Зразки прямих стібків на тканині, картоні (контури</p>	<p>Учень/учениця: - розрізняє стібки для шиття з допомогою, - має уявлення про технологію виконання прямих стібків; - виконує прямі стібки по проколу на тканині (картоні) з допомогою вчителя; - виготовляє зразки стібків на папері, намагається виконати елементарні стібки на картоні по проколу.</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлень про різні види стібків у ручному виконанні та їх застосування на основі аналізу готових виробів, зразків, малюнків. <i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток просторового орієнтування на основі виконання прямих стібків. <i>Особистісний розвиток:</i> розвиток мислення на основі формування умінь виконання завдань за зразком.</p>

[Введіть текст]

		предметів).		
11	20	<p>Оздоблювальні матеріали, їх види. Тасьма, шпагат, нитки. Властивості: колір, товщина. Застосування. Гудзики, їх види, отвори на них. Стібки в ручному виконання для шиття. Стібки навскісні. <i>Практична робота.</i> Намотування ниток на картон. Зв'язування ниток, плетіння. Пришивання гудзиків. Виконання прямих стібків на картоні по проколу, по розмітці на папері. Виготовлення китичок, стилізованих фігурок із ниток. Гудзики, пришиті на цупкому папері. Контури тварин, рослин, виконані прямими стібками на картоні.</p>	<p>Учень/учениця: - розрізняє тасьму, шпагат, нитки, знає їх властивості; - має уявлення про гудзики, їх види; - має уявлення про навскісні стібки; - виконує трудові операції з текстильними матеріалами; намотує нитки на спеціальну картонну форму; виконує стібки на картоні по проколах; робить китички з ниток та стилізовані фігурки за зразком, малюнком; пришиває гудзики на тканину за зразком з допомогою, намагається пришивати гудзики.</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> формування уявлень про оздоблювальні матеріали на основі ознайомлення з їх видами (тасьма, нитки, гудзики тощо). <i>Мовленнєвий розвиток:</i> розширення словникового запасу назвами стібків у ручному виконанні та трудових операцій. Розвиток естетичного смаку на основі формування охайності виконання трудових операцій. <i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток дрібної моторики на основі намотування ниток, пришивання гудзиків. <i>Особистісний розвиток:</i> збагачення уявлень щодо різноманітності ручних стібків.</p>
Розділ 5. Самообслуговування (30 год.)				
12	12	<p>Продукти харчування, їх різноманітність та значення в житті людини. Продукти харчування (хліб, м'ясо, овочі, фрукти). Різноманітність</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про значення продуктів харчування для здоров'я людини, про вітаміни, що містяться в основних продуктах харчування;</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення та уточнення уявлень про продукти харчування, їх різноманітність. <i>Сенсомоторний розвиток:</i></p>

		<p>продуктів харчування, їх значення для здоров'я людини. Біологічна цінність основних продуктів харчування. Вітаміни в основних продуктах харчування. Приготування їжі. Сніданок. <i>Практична робота.</i> Приготування простих і комбінованих бутербродів, відварювання яєць, приготування яєчні, салату, вінегрету, заварювання чаю.</p>	<p>- знає види бутербродів; різні меню сніданку; - уміє різати ножом продукти для бутербродів, відварювати яйця, смажити яєчню, нарізати варені овочі.</p>	<p>удосконалення рухової сфери шляхом відпрацювання точності, злагодженості, координованості рухів. Формування діяльності на основі визначення послідовності приготування страв до сніданку. <i>Особистісний розвиток:</i> розвиток вмінь орієнтуватися у часі на приготування страв (відварювання яєць, нарізання салату).</p>
13	10	<p>Тема. Обладнання кухня, кухонне приладдя. Кухонні речі та прибори, посуд. Правила користування і догляду за ними. Хімічні засоби догляду за посудом. <i>Практична робота.</i> Сервірування столу до сніданку з урахуванням різного меню.</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про обладнання кухні, кухонні речі, прибори, посуд; - знає правила сервірування столу до сніданку, призначення кухонних речей і посуду; санітарно-гігієнічні вимоги до процесу приготування їжі, безпечне використання хімічних засобів догляду за посудом; - уміє мити і чистити кухонні речі та посуд; користуватися друкованими інструкціями до різних побутових хімічних засобів.</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення та уточнення уявлень про кухонні речі та їх призначення. <i>Сенсомоторний розвиток:</i> удосконалення рухової сфери шляхом відпрацювання точності, злагодженості, координованості рухів. <i>Особистісний розвиток:</i> виховання естетичних смаків на основі сервірування столу та оформлення страв, формування діяльності на основі визначення послідовності сервірування столу, користування столовими приборами.</p>

[Введіть текст]

14	8	<p>Догляд за житлом. Гігієнічні вимоги до житлового приміщення і заходи їх забезпечення. Основні правила організації робочого місця школяра. Щоденне прибирання квартири, кімнати (сухе й вологе). Пилосос. <i>Практична робота.</i> Догляд за підлогою залежно від покриття (лак, мастика, олійна фарба, лінолеум). Засоби догляду за підлогою.</p>	<p>Учень/учениця: - знає гігієнічні вимоги до житлового приміщення; правила і послідовність проведення сухого й вологого прибирання; санітарно-гігієнічні вимоги і правила безпеки при роботі з побутовими електроприладами; - уміє виконувати сухе й вологе прибирання приміщення; чистити килими, книжкові полиці, батареї; доглядати за підлогою залежно від покриття.</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток аналітичного сприймання, шляхом обстеження і визначення ступеня забруднення житла та способів його прибирання; <i>Особистісний розвиток:</i> формування причинно-наслідкових зв'язків в процесі визначення та засвоєння послідовності етапів прибирання (сухого й вологого); формування елементів самостійності під час виконання подібних або аналогічних вправ з прибирання житла.</p>
Розділ 6. Сільськогосподарська праця (15 год.)				
15	15	<p>Вирощування розсади. Умови, необхідні для вирощування розсади з насіння. Суміш ґрунтів, необхідна для вирощування розсади овочевих рослин та її компоненти. Правила приготування суміші ґрунтів у необхідному співвідношенні компонентів. Умови, необхідні для отримання розсади овочевих рослин. Спостереження за сходами. Догляд</p>	<p>Учень/учениця: - називає умови, необхідні для вирощування розсади з насіння, назви овочів; - готує суміші ґрунтів у необхідному співвідношенні компонентів за допомогою вчителя, готує насіння до висівання; - виконує висівання насіння рослин у стаканчики та ящики, заповнює сумішшю ящики для розсади.</p>	<p><i>Розвиток мовлення</i> використання назв компонентів суміші ґрунтів у розгорнутому мовленні, розширення словникового запасу. <i>Пізнавальний розвиток:</i> розширення уявлень про умови вирощування розсади. <i>Особистісний розвиток:</i> формування уважності, спостережливості, охайності; формування працелюбності,</p>

[Введіть текст]

		за розсадою. Інвентар, необхідний для вирощування розсади. <i>Практичні роботи.</i> Приготування суміші ґрунтів у необхідному співвідношенні компонентів. Заповнення приготованою сумішшю ящиків для розсади. Висівання насіння овочів по одному у стаканчик. Висівання насіння овочів рядками в ящики.		ретельності, відповідальності за якість виконаної роботи.
Практичне повторення (8 год.)				
16	8	Виготовлення комбінованого виробу з використанням вивчених технік роботи з папером, картоном, з тканиною, з природними матеріалами за вибором і смаком учнів. <i>Самостійна робота.</i>	Учень/учениця: - має уявлення про підготовку необхідних матеріалів для виконання виробу, їх назви; - виготовляє обраний виріб; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	<i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток пам'яті на основі пригадування основного матеріалу за попередні роки, відтворення знань про безпечне користування інструментами, формування мотиваційної основи вивчення курсу. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> формування супроводжуючого мовлення. <i>Особистісний розвиток:</i> розвиток позитивного ставлення до художньо-творчої діяльності.
17	2	Резерв часу		

[Введите текст]

Загальний тематичний план
6-й клас
(175 год. / 5 год. на тиждень)

№ п/п	Назви розділів та тем	Кількість годин
1	Вступ	2
2	Розділ 1. Технологія ручної обробки матеріалів Тема. Елементи графічної грамоти Тема. Робота з папером і картоном Тема. Робота з природними матеріалами.	70 15 30 25
3	Розділ 2. Технологія благоустрою і озеленення приміщень і території Тема. Догляд за кімнатними рослинами	10
4	Розділ 3. Технологія ручної обробки матеріалів Тема. Робота з фарбами	18
5	Розділ 4. Самообслуговування. Тема. Одяг та взуття.	10
6	Розділ 5. Технологія ручної обробки матеріалів Тема. Робота з текстильними матеріалами Тема. Ремонт одягу	40 25 15
7	Розділ 6. Технологія виготовлення об'ємних виробів з пластиліну Тема. Робота з пластичними матеріалами	15
8	Практичне повторення	8
9	Резерв часу	2
	Загальна кількість годин	175

6-й клас (175 год. / 5 год. на тиждень)				
№ з\п	К-сть год	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвиткової роботи
1	2	<p>Вступ Місце праці та професії в житті людини. Правила організації робочого місця на уроці. Розподілення учнів по робочих місцях з урахуванням індивідуальних особливостей та їх фізичних даних. Закріплення інструментів індивідуального користування. Утримання робочого місця. Правила поведінки та техніка безпечної роботи з інструментами. Значення праці в житті людини. <i>Практична робота.</i> Вправи на безпечне користування інструментами: ножицями, голкою, шилом, шпильками.</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про задачі предметно-практичного навчання у 6 класі, об'єкти навчальних робіт; - знає про відповідальність учнів за збереження інструментів, обладнання, що знаходяться у майстерні; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток пам'яті на основі пригадування основного матеріалу за попередні роки, відтворення знань про безпечне користування інструментами, формування мотиваційної основи вивчення курсу. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> формування супроводжуючого мовлення. <i>Особистісний розвиток:</i> розвиток позитивного ставлення до художньо-творчої діяльності.</p>
Розділ 1. Технологія ручної обробки матеріалів (70 год.)				
2	15	<p>Елементи графічної грамоти. Ознайомлення з призначенням інструментів і матеріалів для графічних робіт: олівець, папір, гумка, лінійка, шаблони, трафарети. Крапка та лінія. Лінії різні за</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про застосування олівця, лінійки, гумки, шаблону, трафарета; - характеризує види ліній, інструменти і їх призначення;</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлення про графічні роботи, про креслення та шаблон, розвиток уваги. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> на основі збагачення словника назвами</p>

[Введіть текст]

		<p>характером і формою. Довільне зображення ліній різних за характером (добрі, злі, колючі, збентежені) та формою (лінія-пружинка, лінія-в'юн, лінія-змійка, лінія-сонечко).</p> <p><i>Практична робота.</i> Вправи на виконання різних ліній від руки та за допомогою лінійки.</p> <p>Шаблон і його призначення (розмітка і контроль). Поняття про розмічання виробів за допомогою шаблонів. Правила економного використання паперу.</p> <p><i>Практична робота.</i> Обведення на папері різних шаблонів і трафаретів для орнаментальних композицій.</p>	<p>- виконує вправи на побудову ліній від руки та за допомогою лінійки;</p> <p>- обводить на папері шаблони та трафарети.</p>	<p>матеріалів та інструментів для графічних робіт, назвами ліній.</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i></p> <p>розвиток зорово-моторної координації, розвиток просторового орієнтування на площині аркуша паперу, дрібної моторики руки у процесі креслення.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i></p> <p>формування охайності, наполегливості тощо.</p>
3	30	<p>Робота з папером і картоном</p> <p>Папір. Виробництво паперу. Види паперу (обгортковий, газетний, для письма, для малювання, калька, копіювальний, креповий, кольоровий). Призначення паперу. Зовнішні ознаки паперу.</p> <p><i>Лабораторна робота.</i> Властивості паперу. Порівняння властивостей паперу різних видів на намокання, розривання, згинання, розрізання, зминання, проколювання, склеювання.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <p>- має уявлення про види і властивості паперу;</p> <p>- визначає інструменти для роботи з папером;</p> <p>- дотримується правил економного розмічання паперу та картону.</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i></p> <p>збагачення уявлення про папір, картон, розширення знань про аплікацію, розвиток уваги, порівняння властивостей паперу різних видів, паперу і картону, аналіз зразків аплікацій.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> на основі збагачення словника назвами видів паперу, назвами трудових операцій, супроводжуючого мовлення.</p>

	<p>Технологія виготовлення аплікації з паперу. Аплікація, як один із видів доробок з паперу. Використання аплікації для виготовлення листівок, картин, різних подарунків. Клей. Правила нанесення клею. Санітарно-гігієнічні вимоги при роботі з клеєм. <i>Практична робота.</i> Вправи на нанесення клею. Техніка виконання «рваної» аплікації та її послідовність: вибір сюжету, візерунку, тла; переведення картинки на тло; добір паперу та інших матеріалів; розривання паперу на необхідні клаптики; наклеювання дрібних клаптиків усередині контура; кінцеве оформлення роботи. <i>Практична робота.</i> Вправи на розривання паперу вздовж і впоперек волокон, на клаптики різної величини. Виготовлення аплікацій з клаптиків різної величини «Яблуко», «Груша», «Дерево», «Фрукти у вазі», «Море» тощо.</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про аплікацію; - володіє технологією нанесення клею на папір.</p>	<p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток зорово-моторної координації, розвиток просторового орієнтування на площині аркуша паперу, дрібної моторики руки у процесі різання, розривання паперу. <i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності, працелюбності, відповідальності за якість виконаної роботи, наполегливості у досягненні мети.</p>
--	---	---	---

	<p>Технологія різання паперу. Прийоми різання паперу ножицями. Симетричне вирізування. Правила техніки безпеки при роботі з ножицями. Організація робочого місця для роботи з папером і ножицями. <i>Практична робота.</i> Вправи на різання ножицями. Вирізування із паперу виробів симетричної форми. Технологія обробки паперу (розмітка, згинання, різання, з'єднання деталей). <i>Практична робота.</i> Виготовлення листівок-аплікацій до свята День учителя за зразком (деталі аплікації виготовляються за шаблонами) (за допомогою учителя).</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про послідовність виконання «рваної» аплікації; - виконує вправи на розривання паперу та «рвані» аплікації; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.</p>	
--	---	---	--

		<p>Робота з картоном. Виробництво, призначення, зовнішні ознаки картону. Види картону. <i>Практична робота.</i> Складання колекції картону різного виду і якості (виготовлення заготовок за шаблонами, вирізання, наклеювання на тло) Властивості картону. <i>Лабораторна робота.</i> Порівняння властивостей паперу і картону.</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення проприйоми різання паперу ножицями; - вміє вирізувати предмети симетричної форми; - володіє прийомами роботи з папером і картоном; - виготовляє аплікацію-листівку; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.</p>	
4	25	<p>Робота з природними матеріалами Поширені рослинні форми своєї місцевості (листя різних дерев, квіти, жолуді, шишки, каштани). <i>Екскурсія.</i> «Природні матеріали в районі школи». Правила збору природного матеріалу. Правила засушування природного матеріалу. <i>Практична робота.</i> Збір листя, квітів, каштанів, жолудів, шишок. Засушування. Організація робочого місця для роботи з природними матеріалами. Інструменти і пристосування для роботи з рослинними матеріалами (ножиці, ніж, шило).</p>	<p>Учень/учениця: - характеризує види природних матеріалів, які використовуються на уроках; - вміє добирати і готувати матеріал до роботи; - володіє безпечними прийомами різання природних матеріалів ножицями; - виконує різання ножицями, розрізання ножем, проколювання шилом, з'єднання елементів різними способами; - організовує робоче місце;</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлення про природні матеріали, обрядову ляльку, розширення знань про аплікацію, аналіз, порівняння різних видів сухого природного матеріалу, розвиток уваги під час екскурсії. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> на основі збагачення словника назвами рослинних матеріалів, назвами трудових операцій, супроводжуючого мовлення, використання назв природного матеріалу, композицій у розгорнутому мовленні.</p>

[Введіть текст]

	<p>Правила безпечної роботи з інструментами. Безпечні прийоми різання природних матеріалів ножицями. Раціональні способи з'єднання природних матеріалів (клеєм, пластиліном, зв'язуванням нитками, з'єднання паличками).</p> <p><i>Практична робота.</i> Вправи на різання ножицями, розрізання ножем, проколювання шилом, з'єднання елементів різними способами.</p> <p>Технологія виготовлення аплікації з природного матеріалу</p> <p>Поєднання простих форм у більш складні композиції і конструкції. Вибір кольорової основи для площинної композиції.</p> <p><i>Практична робота.</i> Виготовлення аплікацій із засушеного листя і квітів (композиції на кольоровому тлі, орнаменти, килимки, "Вази з квітами", 2-3 за вибором учителя). Створення об'ємних виробів із жолудів, шишок, каштанів (поєднання 2-3 природних форм, за вибором учителя або учнів).</p>	<p>- дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.</p> <p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про поєднання простих форм у більш складні композиції і конструкції; - обирає кольорову основу для площинної композиції; - виготовляє аплікацію із засушеного листя і квітів, створювати об'ємні вироби із жолудів, шишок, каштанів; організовує робоче місце; дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p><i>Сенсомоторний розвиток:</i></p> <p>розвиток зорово-моторної координації, розвиток просторового орієнтування на площині аркуша паперу та в об'ємних виробах, дрібної моторики руки у процесі різання, мотання, тактильного сприймання на основі формування дій обстеження природного матеріалу.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i></p> <p>формування охайності, працелюбності, самостійності, спостережливості, відповідальності за якість виконаної роботи, наполегливості у досягненні мети.</p>
[Введіть текст]			

Розділ 2. Технологія благоустрою і озеленення приміщень і території (10 год.)		
5	10	<p>Догляд за кімнатними рослинами Кімнатні рослини як окраса приміщення, куточок живої природи. Форма, колір і місце етикеток з назвами кімнатних рослин. <i>Практична робота.</i> Виготовлення етикеток з назвами рослин, їх наклеювання. Інструменти і пристосування для догляду за кімнатними рослинами. Призначення та прийоми користування інструментами та пристосуваннями. Правила безпечної роботи з інструментами. Правила догляду за кімнатними рослинами. <i>Практична робота.</i> Догляд за кімнатними квітами. Протирання вазонів і підвазонників, розпушування ґрунту, поливання, обприскування. Заміна або декорування підвазонників. Декоративно-листяні кімнатні рослини. Умови вирощування. Необхідність поливу і освітлення для росту і розвитку рослин. Правила догляду за декоративно-листяними рослинами. <i>Практична робота.</i> Видалення пилу за допомогою вологої ганчірки з листя рослин. Обприскування рослин з мілким</p>
		<p>Учень/учениця: - має уявлення про кімнатні рослини; - виготовляє етикетки; - характеризує інструменти і пристосування для догляду за кімнатними рослинами; - протирає вазони і підвазонники; - здійснює розпушування ґрунту, поливання, обприскування кімнатних рослин; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.</p> <p>Учень/учениця: - має уявлення про декоративно-листяні кімнатні рослини та умови їх вирощування; - розуміє необхідність поливу і освітлення для росту і розвитку рослин; - характеризує правила догляду</p>
		<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток мислення на основі аналізу та порівняння квіткових рослин, аналіз, порівняння кімнатних рослин за кольором, розміром, формою листя. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> використання назв квітково-декоративних рослин у розгорнутому мовленні, використання назв кімнатних рослин, трудових операцій у словесному описі власної діяльності. <i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток зорово-моторної координації, дрібної моторики руки під час догляду за кімнатними квітами. <i>Особистісний розвиток:</i> формування організованості, самостійності у навчально-практичній діяльності. <i>Розвиток саморегуляції:</i> виконання завдання за зразком і простою інструкцією, в певній послідовності дій.</p>

[Введіть текст]

		листям. Поливання кімнатних рослин.	за декоративно-листяними рослинами; - вміє видаляти пил за допомогою вологої ганчірки з листя рослин, обприскувати рослини з мілким листям, поливати кімнатні рослини.	
Розділ 3. Технологія ручної обробки матеріалів (18 год.)				
6	18	<p>Робота з фарбами. Історія виникнення та розвиток декоративно-художнього розпису. Фарбники паперу: туш, анілінові фарби, олійні фарби, гуаш, акварель, чай, кава, відвар цибулиння. Їх властивості при фарбуванні. Матеріали й інструменти, якими користуються при виконанні декоративно-художніх робіт з фарбами (пензлики, тампони, розпилювачі та інші). Мазок. Техніка мазка. <i>Практична робота.</i> Вправи на відпрацювання техніки мазка. Зафарбування різноманітних геометричних контурів, кривих контурів. Зафарбування контурів різних за розміром. Кольорова палітра. Основні кольори. Відтінки. Кольори спектру. Теплі і холодні</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про історію виникнення та розвитку декоративно-художнього розпису; - характеризує матеріали і інструменти, якими користується при виконанні художніх робіт; - виконує вправи на зафарбування та володіє технікою мазка.</p> <p>Учень/учениця: - має уявлення про змішування фарб для одержання нового кольору; - одержує новий колір або</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлень про декоративно-художній розпис, принципи декоративного мистецтва, розвиток наочно-образного мислення. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> розширення словникового запасу назвами декоративно-художнього розпису, використання назв дій у словесному описі власної діяльності. <i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток зорово-моторної координації, дрібної моторики руки під час закріплення прийомів декоративного малювання</p>

[Введіть текст]

		кольори. Змішування фарб. Орієнтування в завданні за зразком. Коментарі своїх дій. Аналіз якості зробленого. <i>Практична робота.</i> Одержання нового кольору або відтінку шляхом змішування фарб. Вправи на відпрацювання техніки мазка.	відтінок шляхом змішування фарб.	<i>Особистісний розвиток:</i> розвиток інтересу до виробів декоративно-ужиткового мистецтва, формування естетичної потреби у спілкуванні з ним, розвиток емоційно-естетичного сприймання, відчуття кольорової гами.
Розділ 4. Самообслуговування (10 год.)				
7	10	Одяг та взуття. Призначення одягу та взуття. Ознайомлення з основними матеріалами, які використовують для виготовлення одягу та взуття. Поділ одягу та взуття відповідно до сезону. Основні відомості про правила догляду за одягом та взуттям. Повсякденний догляд за одягом (попередження забруднення, чищення). Сушіння мокрого одягу. Види взуття, їх призначення, догляд за взуттям (сушіння, чищення, креми, готування сезонного взуття до зберігання). <i>Практична робота.</i> Догляд за одягом (чищення одягу, сушіння мокрого одягу). Догляд за взуттям (чищення взуття, сушіння взуття). Відпрацювання прийомів зав'язування шнурків на одязі	Учень/учениця: - має уявлення про призначення одягу та взуття, добір одягу та взуття відповідно до сезону, основні матеріали, які використовуються для виготовлення одягу та взуття; - вміє доглядати за одягом та взуттям, зав'язувати шнурки на одязі та взутті.	<i>Пізнавальний розвиток:</i> розширення обсягу пам'яті шляхом засвоєння видів одягу, головних уборів та взуття; розвиток операцій мислення на основі класифікації різноманітних предметів одягу за їх призначенням; розвиток аналітичного мислення на підставі визначення способів догляду за одягом та взуттям; розвиток уваги в процесі обстеження предметів одягу формування загальнотрудових умінь при визначенні послідовності та виконанні чистки одягу. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> уточнення та збагачення

[Введіть текст]

		та взутті.		словникалексикою, що позначає назву одягу, головних уборів та взуття.
Розділ 5. Технологія ручної обробки матеріалів (40 год.)				
8	25	<p>Робота з текстильними матеріалами. Технологія виконання ручних швів.</p> <p>Інструменти і пристосування для швацьких робіт. Будова та призначення інструментів. Робочий інструмент – голка, ножиці; вимірювальний інструмент – сантиметрова стрічка, лінійка, косинець; приладдя – наперсток, шпильки.</p> <p>Будова та призначення голки. Правила безпечної роботи з голкою, шпильками та ножицями. Прийоми роботи з голкою. Нитки. Нитки для шиття, вишивання, в'язання. Їх колір та товщина.</p> <p><i>Практична робота.</i> Вправи на затягування нитки у вушко голки. Вправи на зав'язування вузлика на кінці нитки. Вправи у виконанні рядка прямого стібка (шов «вперед голку») на смужці паперу. Виготовлення вишитої закладки з картону.</p> <p>З'єднання тканини різними способами.</p> <p><i>Практична робота.</i> Вправи на зшивання (швом «вперед голку»),</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про будову та призначення голки; - характеризує призначення інструментів для швацьких робіт; - визначає нитки для шиття, вишивання, в'язання, їх колір та товщина; - виконує вправи на затягування нитки у вушко голки, на зав'язування вузлика на кінці нитки, на виконанні рядка прямого стібка; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог; - визначає способи з'єднання тканини; - виконує зшивання (швом «вперед голку»), склеювання, наклеювання тканини. - має уявлення про електричну праску та її будову; 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i></p> <p>розширення уявлень про текстильні матеріали, інструменти та пристосування для робіт з ними, аналіз, порівняння властивостей тканин, збагачення уявлень щодо різноманітності ручних стібків.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i></p> <p>збагачення словника назвами ручних швів, використання їх назв у розгорнутому мовленні, використання назв технологічних етапів, інструментів, трудових операцій у словесному описі власної діяльності.</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i></p> <p>корекція та розвиток координації рухів рук та дрібної моторики на основі шиття.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i></p> <p>формування охайності, наполегливості, акуратності, терпеливості, ретельності та вмінь організації праці на основі</p>

[Введіть текст]

		<p>склеювання, наклеювання тканини. Електрична праска. Первинні відомості про будову електропраски. Правила безпечної роботи з електропраскою. Вмикання і вимикання праски. Установка терморегулятора. <i>Практична робота.</i> Вправи на вмикання і вимикання праски, установку терморегулятора, прасування тканин. Правила закріплення нитки на початку та в кінці шиття. <i>Практична робота.</i> Вправи на закріплення нитки. Виконання зразка прямих стібків по точках, розмічених учителем, по прямих лініях (вітрильник, вантажна машина, будинок тощо) і зігнутих лініях (гриб, квітка, метелик тощо). Прасування зразків. Наклеювання зразків на картон.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - вміє вмикати і вимикати праску, встановлювати терморегулятор, прасувати тканину; - дотримується правил безпечної роботи з електропраскою. - виконує закріплення нитки на початку та в кінці шиття, прямих стібків по точках, розмічених учителем, по прямих лініях і зігнутих лініях, прасування зразків, наклеювання зразків на картон. 	<p>виконання практичних завдань.</p>
9	15	<p>Ремонт одягу Гудзики. Призначення гудзиків. Види гудзиків за розміром, сировиною (дерево, метал, пластмаса, тощо), кольором, формою. Пришивання гудзиків до одягу (вид дрібного ремонту одягу). Способи пришивання гудзиків з двома, з чотирма отворами, з вушком. Правила пришивання гудзиків.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про призначення гудзиків, види гудзиків; - орієнтується у способах пришивання гудзиків з двома, з чотирма отворами, з вушком; - виконує підбір ниток і гудзиків до тканини, підбір 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розширення уявлень про гудзики. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> збагачення словникового запасу на основі назв трудових операцій та об'єктів виготовлення. <i>Сенсомоторний розвиток:</i> корекція та розвиток координації рухів рук та дрібної моторики на</p>

[Введіть текст]

		<p>Правила безпечної роботи під час роботи з голкою, ножицями.</p> <p><i>Практична робота:</i> Вправи на підбір ниток і гудзиків до тканини, підбір гудзика до розміру петлі, відмірювання довжини нитки, заправлення нитки в голку, зав'язування вузлика. Пришивання гудзиків до тканини 4-5 стібкам із закріпленням в кінці шиття (гудзики з двома отворами, з чотирма, з вушком). Ремонт одягу, шляхом пришивання гудзиків (шкільний одяг, дитячий одяг, ляльковий одяг). Виготовлення нескладної аплікації з гудзиків, методом пришивання (квітка, дерево тощо)</p>	<p>гудзика до розміру петлі, відмірювання довжини нитки, заправлення нитки в голку, зав'язування вузлика;</p> <ul style="list-style-type: none"> - пришиває гудзики до тканини; - ремонтує одяг, шляхом пришивання гудзиків; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p>основі шиття.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> розвиток естетичного смаку, охайності, самостійності на основі ремонту одягу.</p>
Розділ 6. Технологія виготовлення об'ємних виробів з пластиліну (15 год.)				
10	15	<p>Робота з пластичними матеріалами. Технологія виготовлення об'ємних виробів з пластиліну.</p> <p>Властивості пластиліну. Кольори пластиліну. <i>Лабораторна робота.</i> Визначення властивостей пластиліну. Вироби із пластиліну. Визначення їх назв, кількість деталей у виробі. Інструменти і пристосування для роботи з пластичними матеріалами: підкладні дощечки, стеки. Організація робочого</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - характеризує властивості пластиліну; - має уявлення про різні способи виготовлення та з'єднання деталей виробів з пластиліну; - називає інструменти і пристосування для роботи з пластиліном; - організовує робоче місце; 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> формування умінь аналізувати вироби з пластиліну за формою, кольором, визначати ціле і частини, розвиток мислення на основі орієнтування у способі виготовлення, розвиток наочно-образномислення.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> збагачення словника назвами об'єктів виготовлення.</p>

[Введіть текст]

		<p>місця та санітарно-гігієнічні вимоги під час ліплення.</p> <p>Планування послідовності дій ліплення за графічним зображенням (спільно з учителем).</p> <p><i>Практична робота.</i> Вправи на виготовлення різних форм з пластиліну (куля, куб, брусок, циліндр, джгут тощо). Ліплення об'ємних форм овочів, фруктів, грибів тощо (за вибором учителя і учнів).</p>	<p>- дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.</p>	<p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> корекція та розвиток координації рухів рук та дрібної моторики на основі ліплення.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності та вмінь організації праці на основі виконання практичних завдань.</p>
Практичне повторення (8 год.)				
11	8	<p>Практичне повторення</p> <p>Виготовлення комбінованого виробу з використанням вивчених технік роботи з папером, картоном, з тканиною, з природними матеріалами за вибором і смаком учнів. <i>Самостійна робота.</i></p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про підготовку необхідних матеріалів для виконання виробу, їх назви - виготовляє обраний виріб - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток пам'яті на основі пригадування основного матеріалу за попередні роки, відтворення знань про безпечне користування інструментами, формування мотиваційної основи вивчення курсу.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> формування супроводжуючого мовлення.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> розвиток позитивного ставлення до художньо-творчої діяльності.</p>
12	2	Резерв часу		

Загальний тематичний план
7клас
(5 годин на тиждень, 175 годин на рік)

№ п/п	Назви розділів та тем	К-сть годин
1	Вступ	2
2	Розділ 1. Технологія ручної обробки матеріалів Тема. Елементи графічної грамоти Тема. Робота з папером і картоном Тема. Технологія виготовлення мозаїки в техніці торцювання	36 6 15 15
3	Розділ 2. Технологія благоустрою і озеленення приміщень і території Тема. Догляд за кімнатними рослинами Тема. Технологія вирощування рослин. Осінні роботи на пришкольній ділянці Тема. Робота з природними матеріалами	26 6 10 10
4	Розділ 3. Технологія ручної обробки матеріалів Тема. Робота з природними матеріалами	8
5	Практичне повторення	10
6	Розділ 4. Технологія ручної обробки матеріалів Тема. Художня обробка тканини Тема. Робота з текстильними матеріалами Тема. Технологія виготовлення аплікації з тканини та нетканих матеріалів	38 10 12 16
7	Розділ 5 . Технологія благоустрою і озеленення приміщень і території Тема. Догляд за кімнатними рослинами Тема. Технологія вирощування рослин. Весняні роботи на пришкольній ділянці	18 10 8
8	Розділ 6 . Технологія обробки матеріалів Тема. Робота з фарбами Тема. Робота з пластичними матеріалами (пластилін)	25 10 15
9	Практичне повторення	10
10	Резерв часу	2

[Введіть текст]

		Загальна кількість годин	175	
7 клас (105 год. / 3 год. на тиждень)				
№ з\п	К-сть год.	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвиткової роботи
1	2	<p>Вступ Задачі з предметно-практичного навчання у 7 класі. Об'єкти навчальних робіт. Відповідальність учнів за збереження інструментів, обладнання, що знаходяться у майстерні. Розподілення учнів по робочих місцях з урахуванням індивідуальних особливостей та їх фізичних даних. Закріплення інструментів індивідуального користування. Утримання робочого місця. Правила поведінки та техніка безпечної роботи з інструментами. Значення праці в житті людини. <i>Практична робота.</i> Вправи на безпечне користування інструментами: ножицями, голкою, шилом, шпильками.</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про задачі з трудового навчання у 7 класі, об'єкти навчальних робіт; - знає про відповідальність учнів за збереження інструментів, обладнання, що знаходяться у майстерні; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток пам'яті на основі пригадування основного матеріалу за попередні роки, відтворення знань про безпечне користування інструментами, формування мотиваційної основи вивчення курсу. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> формування супроводжуючого мовлення. <i>Особистісний розвиток:</i> розвиток позитивного ставлення до художньо-творчої діяльності.</p>
Розділ 1. Технологія ручної обробки матеріалів (36 год.)				
2	6	Елементи графічної грамоти.	Учень/учениця:	<i>Пізнавальний розвиток:</i>

[Введіть текст]

		<p>Знайомство з професією кресляр. Інструменти, матеріали та приладдя кресляра (папір, лінійка, олівець, косинець, гумка). Вимірювання і розмічання лінійкою, кутником. Поняття про креслення і його призначення.</p> <p><i>Практична робота.</i> Розпізнання плоских та об'ємних предметів. Розмічання і вирізання з картону геометричних фігур.</p>	<p>- має уявлення про професію кресляра, інструменти, матеріали та приладдя кресляра, про креслення і його призначення;</p> <p>- організовує робоче місце;</p> <p>- дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.</p>	<p>збагачення уявлення про лінії креслення, професію кресляра, розвиток уваги.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> на основі збагачення словника назвами матеріалів та інструментів для графічних робіт.</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> тактильного сприймання на основі формування перцептивних дій.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності, наполегливості тощо.</p>
3	15	<p>Робота з папером і картоном. Технологія виготовлення мозаїки з паперових грудочок.</p> <p>Поняття про мозаїку (повторення). Правила виготовлення паперових грудочок. Техніка виготовлення мозаїчних аплікацій з паперових грудочок на картонній основі. Матеріали, інструменти та приладдя для виготовлення мозаїки з паперових грудочок – картон, кольорових папір, клей ПВА. Організація робочого місця та дотримання санітарно-гігієнічних норм під час виконання робіт.</p> <p><i>Практична робота.</i> Виготовлення</p>	<p>Учень/учениця:</p> <p>- має уявлення про мозаїку; виготовляє паперові грудочки;</p> <p>- характеризує матеріали, інструменти та приладдя для виготовлення мозаїки з паперових грудочок;</p> <p>- виготовляє мозаїку-аплікацію з паперових грудочок на картонній основі;</p> <p>- організовує робоче місце;</p> <p>- дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлення про мозаїку, розвиток пізнавальної діяльності на основі формування загальнотрудових умінь (аналіз виробу, планування послідовності виконання, здійснення самоконтролю - порівняння зі зразком).</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> розвиток мовлення на основі збагачення словника назвами трудових операцій та об'єктів виготовлення, розвиток зв'язного мовлення на основі визначення</p>

[Введіть текст]

		<p>мозаїки-аплікації з паперових грудочок на картонній основі (квітуче дерево, осіннє дерево, квіти у вазі, гілка дерева тощо) – 2-3 виробу. Виготовлення ескізу. Виготовлення грудочок з кольорового паперу для мозаїки (кольори добираються згідно задуму аплікації) – відривання клаптику паперу невеликого розміру (2×2 см), зминання клаптику паперу у грудочку. Нанесення клею на окремі деталі та укладання паперових грудочок на основу. Заповнення тла паперовими грудочками. Просушування роботи. Остаточне оформлення та оздоблення виробу.</p>		<p>послідовності виконання трудових операцій. <i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток зорового, тактильного сприймання на основі формування перцептивних дій, корекція дрібної моторики на основі роботи з папером (виготовлення грудочок). <i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності, наполегливості, уважності тощо. Розвиток уваги, порівняння властивостей паперу різних видів, паперу і картону, аналіз зразків аплікацій.</p>
4	15	<p>Технологія виготовлення мозаїки в техніці торцювання Креповий папір та його властивості. Вироби, оздоблені в техніці торцювання. Матеріали, інструменти та приладдя для виготовлення мозаїки в техніці торцювання (креповий папір різних кольорів, картон, густий клей ПВА, ножиці, дерев'яна паличка або стержень з ручки). Техніка виготовлення заготовок для торцювання. Правила створення аплікацій та композицій в техніці</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про креповий папір та його властивості; розрізняє вироби, оздоблені в техніці торцювання; - характеризує матеріали, інструменти та приладдя для виготовлення мозаїки в техніці торцювання; - виготовляє заготовки для торцювання; - виготовляє мозаїку-аплікацію в техніці торцювання на</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлення про креповий папір, розвиток пізнавальної діяльності на основі формування загально трудових умінь (аналіз виробу, планування послідовності виконання, здійснення самоконтролю - порівняння зі зразком). <i>Мовленнєвий розвиток:</i> розвиток мовлення на основі збагачення словника назвами трудових операцій та об'єктів</p>

[Введіть текст]

		<p>торцювання. Правила безпечної роботи з ножицями. Організація робочого місця та дотримання санітарно-гігієнічних норм під час виконання робіт.</p> <p><i>Практична робота.</i> Виготовлення мозаїки-аплікації в техніці торцювання на картонній основі (квіти в кошику, виноградне гроно, гілка горобини чи калини тощо) – 2-3 виробу. Створення ескізу майбутньої мозаїки. Виготовлення заготовок з кольорового крепового паперу для мозаїки (кольори добираються згідно задуму аплікації) – нарізання квадратів розміром 1×1 см. Нанесення клею на окремі ділянки та поступове укладання паперових заготовок на основу – накручування заготовки на паличку та наклеювання. Заповнення тла паперовими заготовками. Просушування роботи. Остаточне оформлення та оздоблення виробу.</p>	<p>картонній основі;</p> <ul style="list-style-type: none"> - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p>виготовлення, розвиток зв'язного мовлення на основі визначення послідовності виконання трудових операцій.</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток зорового, тактильного сприймання на основі формування перцептивних дій, корекція дрібної моторики на основі роботи з папером (виготовлення торцювок).</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності, наполегливості, уважності тощо. розвиток уваги, порівняння властивостей паперу різних видів, паперу і картону, аналіз зразків аплікацій.</p>
Розділ 2. Технологія благоустрою і озеленення приміщень і території (26 год.)				
5	6	<p>Догляд за кімнатними рослинами Розмноження кімнатних рослин. Види розмноження кімнатних рослин: насінне, вегетативне (живцями, цибулинами-дітками, вусами,</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про розмноження кімнатних рослин, види розмноження кімнатних рослин;</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлення про кімнатні рослини, про їх розмноження, збагачення уявлення про професії, порівняння різних видів</p>

[Введіть текст]

		<p>відведеннями, діленням кореневища). <i>Практична робота.</i> Підготовка квіткових вазонів, заготівля живців і їх посадка.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - підготовлює квіткові вазони; здійснює заготівлю живців і їх посадку; - визначає необхідний для роботи інвентар; - має уявлення про професії, пов'язані з вирощуванням рослин та результати їх праці, про значення сільськогосподарської праці в житті людей; - характеризує умови росту рослин у відкритому ґрунті; - доглядає за інвентарем. 	<p>діяльності на шкільних квітниках. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> використання нових слів у словесному описі діяльності. <i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток дрібної моторики рук. <i>Особистісний розвиток:</i> працелюбності, наполегливості у досягненні мети, відповідальності, любові до природи.</p>
6	10	<p>Технологія вирощування рослин. Осінні роботи на прищільній ділянці. Ознайомлення з професіями, пов'язаними з вирощуванням рослин (квітникар, овочівник, садівник) та результатами їх праці (садівник вирощує фруктові дерева тощо). Загальне уявлення про значення сільськогосподарської праці в житті людей. Умови росту рослин у відкритому ґрунті. Інструменти та приладдя для роботи на ділянці (лопата, граблі, лійка, відро). Прийоми і правила безпечної</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про професії, пов'язані з вирощуванням рослин та результати їх праці, про значення сільськогосподарської праці в житті людей; - характеризує умови росту рослин у відкритому ґрунті; - визначає необхідний для роботи інвентар; - здійснює дрібний ремонт інвентаря; - доглядає за інвентарем; - здійснює підготовку ґрунту 	<p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> використання нових слів у словесному описі діяльності. <i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток дрібної моторики рук під час збирання насіння. <i>Особистісний розвиток:</i> працелюбності, наполегливості у досягненні мети, відповідальності, любові до природи.</p>

[Введіть текст]

		<p>роботи з ними. Робочий одяг і робоче взуття.</p> <p><i>Практична робота.</i> Огляд шкільної ділянки, квітників. Спостереження за роботою старших в саду, на городі. Визначення необхідного для роботи інвентаря. Розрізнення інвентаря для обробки землі, для поливу, для роботи з кімнатними рослинами. Навчання дрібному ремонту інвентаря. Зберігання і догляд за інвентарем. Підготовка інвентаря до роботи. Прийоми робіт з різним інвентарем (відро, лійка, інструменти). Збирання та зберігання насіння квітів.</p>	<p>для осінньої обробки.</p>	
7	10	<p>Робота з природними матеріалами.</p> <p>Поширені рослинні форми своєї місцевості (листя різних дерев, квіти, жолуді, шишки, каштани).</p> <p><i>Екскурсія.</i> «Природні матеріали в районі школи».</p> <p>Правила збору природного матеріалу. Правила засушування природного матеріалу. <i>Практична робота.</i> Збір листя, квітів, каштанів, жолудів, шишок. Засушування.</p> <p>Організація робочого місця для роботи з природними матеріалами. Інструменти і пристосування для роботи з рослинними</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - характеризує види природних матеріалів, які використовуються на уроках; - вміє добирати і готувати матеріал до роботи; - володіє безпечними прийомами різання природних матеріалів ножицями; - виконує різання ножицями, розрізання ножем, проколювання шилом, з'єднання елементів різними способами; 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлення про природні матеріал, розширення знань про аплікацію, аналіз, порівняння різних видів сухого природного матеріалу, розвиток уваги під час екскурсії.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> на основі збагачення словника назвами рослинних матеріалів, назвами трудових операцій, супроводжуючого мовлення, використання назв природного матеріалу, композицій у</p>

[Введіть текст]

		<p>матеріалами (ножиці, ніж, шило). Правила безпечної роботи з інструментами. Безпечні прийоми різання природних матеріалів ножицями. Раціональні способи з'єднання природних матеріалів (клеєм, пластиліном, зв'язуванням нитками, з'єднання паличками).</p> <p><i>Практична робота.</i> Вправи на різання ножицями, розрізання ножем, проколювання шилом, з'єднання елементів різними способами.</p>	<p>- організовує робоче місце;</p> <p>- дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.</p>	<p>розгорнутому мовленні.</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i></p> <p>розвиток зорово-моторної координації, розвиток просторового орієнтування на площині аркуша паперу та в об'ємних виробках, дрібної моторики руки у процесі різання, мотання.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i></p> <p>формування охайності, спостережливості, відповідальності за якість виконаної роботи, наполегливості у досягненні мети.</p>
Розділ 3. Технологія ручної обробки матеріалів (18 год.)				
8	8	<p>Робота з природними матеріалами.</p> <p>Форма листя різних дерев. Колір сухого листя. Час збирання рослинних матеріалів і їх зберігання.</p> <p><i>Практична робота.</i> Малювання різного листя дерев місцевості.</p> <p><i>Екскурсія</i> по території школи. Збирання та засушування листя та інших природних матеріалів (плоди ясена та клена, насіння соняшника, гарбуза, кавуна, дині, жолудів, шишок, горіхів, каштанів тощо).</p>	<p>Учень/учениця:</p> <p>- має уявлення про форму листя різних дерев та колір сухого листя;</p> <p>- визначає час збирання рослинних матеріалів;</p> <p>- замальовує різне листя дерев місцевості;</p> <p>- дотримується правил поведінки під час екскурсії;</p> <p>- збирає та засушує листя та інші природні матеріали;</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i></p> <p>збагачення уявлення про природні матеріали, розширення знань про аплікацію, розширення уявлень про властивості природного матеріалу та способи з'єднання окремих частин, розвиток уваги та самостійності під час екскурсії.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> на основі збагачення словника назвами рослинних матеріалів, розвиток уміння давати словесний звіт про</p>

[Введіть текст]

			<ul style="list-style-type: none"> - характеризує матеріали, інструменти та приладдя для виготовлення аплікації з засушеного листа та природного матеріалу; - виготовляє комбіновані предметні аплікації із листа та природного матеріалу на картонній основі; - розрізняє способи механічного з'єднання деталей об'ємних виробів із природного матеріалу; - виготовляє об'ємні вироби з природного матеріалу; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p>виконану роботу за запитаннями вчителя</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток спостережливості на основі відбору природного матеріалу для виготовлення виробу, розвиток дрібної моторики рук на основі роботи з природним матеріалом.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності, працелюбності, самостійності, спостережливості, відповідальності за якість виконаної роботи, наполегливості у досягненні мети.</p>
Практичне повторення (10 год.)				
9	10	<p>Практичне повторення Виготовлення виробу з використанням вивчених технік мозаїки з паперових грудочок, техніки торцювання, аплікації з природних матеріалів. <i>Самостійна робота.</i></p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про підготовку необхідних матеріалів для виконання виробу, їх назви; - виготовляє обраний виріб; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно- 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток пам'яті на основі пригадування основного матеріалу за попередні роки, відтворення знань про безпечне користування інструментами.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> формування супроводжуючого</p>

[Введіть текст]

			гігієнічних вимог.	мовлення. <i>Особистісний розвиток:</i> розвиток позитивного ставлення до художньо-творчої діяльності.
Розділ 4. Технологія ручної обробки матеріалів (38 год.)				
10	10	<p>Художня обробка тканини. Технологія виготовлення вишитих виробів</p> <p>Українська вишивка – традиційний вид оздоблення виробів. Види виробів, оздоблених вишивкою. Знайомство з українським одягом. Тканина для вишивання (бавовняна, лляна). Поняття про ткацьке переплетення. Полотняне переплетення. Інструменти, матеріали та пристосування для вишивання - п'яльця, наперсток, голка, ножиці, тканини, нитки для вишивання. Правила безпечної праці з інструментами, санітарно-гігієнічні вимоги та організація робочого місця.</p> <p><i>Практична робота.</i> Виконання ручних швів.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про українську вишивка, як традиційний вид оздоблення виробів; - визначає види виробів, оздоблених вишивкою; - знайомий з українським одягом; - визначає тканину для вишивання; - має поняття про ткацьке переплетення; - характеризує інструменти, матеріали та пристосування для вишивання; <p>виконує ручні шви.</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i></p> <p>формування уявлень про роботу з текстильними матеріалами, формування мислення на основі розвитку вмінь порівнювати види стібків за зовнішнім виглядом, за способом виконання, розширення уявлень про професії, розвиток загально трудових умінь, удосконалення пізнавальної активності й самостійності шляхом поступового скорочення педагогічної допомоги.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> розвиток мовлення на основі збагачення словника назвами стібків, розвиток зв'язного мовлення на основі формування вмінь описувати зображені об'єкти діяльності</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток почуття ритму розвиток дрібної моторики в процесі</p>

[Введіть текст]

				виконання трудових операцій ручним способом. <i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності, відчуття кольорової гами, уміння працювати самостійно.
11	12	<p>Робота з текстильними матеріалами Технологія виготовлення аплікації з різаних ниток Вироби виготовлені в техніці аплікації з різаних ниток. Підготовка ниток до роботи (нарізання, зберігання кожного кольору окрему). Інструменти, матеріали та приладдя для роботи: ножиці, клей ПВА, нитки для в'язання, картон для основи. Правила безпечної праці з інструментами, санітарно-гігієнічні вимоги та організація робочого місця.</p> <p><i>Практична робота.</i> Нарізання в'язальних ниток ножицями довжиною 0,5 см. Складання заготовок для зберігання.</p> <p>Техніка виконання аплікації з різаних в'язальних ниток. Вміння орієнтуватися в завданні за зразком. Складання плану роботи.</p> <p><i>Практична робота.</i> Виготовлення сюжетної чи предметної аплікації (по</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначає вироби виготовлені в техніці аплікації з різаних ниток; - здійснює підготовку ниток до роботи; - характеризує інструменти, матеріали та приладдя для роботи; - нарізає в'язальні нитки ножицями; - складання заготовки для зберігання; - орієнтується в завданні за зразком; - складає план роботи; - виготовляє сюжетну чи предметну аплікації з ниток на картонній основі; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток загально трудових умінь, удосконалення пізнавальної активності й самостійності шляхом поступового скорочення педагогічної допомоги.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> розвиток зв'язного мовлення на основі формування вмінь описувати зображені об'єкти діяльності</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток почуття ритму, гармонії, розвиток дрібної моторики в процесі виконання трудових операцій ручним способом.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності, розвиток емоційно-естетичного сприймання, відчуття кольорової гами, уміння працювати самостійно й у колективі</p>

[Введіть текст]

		можливості та бажанню учня) з ниток на картонній основі. Вибір малюнка і перенесення його на основу. Вибір кольору ниток за зразком. Виконання аплікації. Остаточне оформлення та оздоблення виробу.		
12	16	<p>Технологія виготовлення аплікації з тканини та нетканих матеріалів</p> <p>Види конструкційних матеріалів для виготовлення аплікації: тканина для основи, тканина для деталей, нитки, пряжа, неткані матеріали. Способи розмічання (за шаблоном, через копіювальний папір, способом перенесення). Особливості вирізування деталей з тканини. Матеріали, інструменти для роботи: олівець, гострі ножиці, клей для тканини, тканина, неткані матеріали. Правила безпечної праці з інструментами, санітарно-гігієнічні вимоги та організація робочого місця. Основи технології виготовлення аплікації з тканини та нетканих матеріалів. Способи механічного з'єднання деталей в аплікації (зв'язування, зшивання, пришивання, склеювання).</p> <p><i>Практична робота.</i> Виготовлення аплікації з тканини та нетканих</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає види конструкційних матеріалів для виготовлення аплікації; - орієнтується у способах розмічання; - характеризує матеріали, інструменти для роботи; - здійснює механічне з'єднання деталей в аплікації різними способами; - виготовляє аплікацію з тканини та нетканих матеріалів; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток загально-трудоуних умінь, удосконалення пізнавальної активності й самостійності шляхом поступового скорочення педагогічної допомоги.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> розвиток зв'язного мовлення на основі формування вмінь описувати зображені об'єкти діяльності</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток почуття ритму, гармонії, розвиток дрібної моторики в процесі виконання трудових операцій ручним способом.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності, розвиток емоційно-естетичного сприймання, відчуття кольорової гами, уміння працювати самостійно й у колективі</p>

[Введіть текст]

		матеріалів (фантазійні орнаменти, пейзажі, сільські пейзажі, абстракція). Планування роботи з виготовлення виробу. Складання послідовності технологічних операцій. Добір матеріалів та інструментів. Підготовка тканини-основи до аплікації (розмічання потрібного формату, вирізання, прасування). Копіювання малюнка на основу. Розмічання деталей на тканинах для аплікації за допомогою шаблону. Закріплення тканини-основи на картоні за допомогою ниток та клею. Остаточне оформлення та оздоблення виробу.		
Розділ 5 . Технологія благоустрою і озеленення приміщень і території (18 год.)				
13	10	Догляд за кімнатними рослинами Вирощування квіткових рослин в горщиках розсадним способом. Квіткові рослини, придатні для вирощування в горщиках в ранньовесняний час. Поняття про розсаду. Розрахунок часу посіву насіння для отримання розсади. Вирощування розсади. Умови необхідні для отримання квітучих рослин в горщиках у весняний час. Догляд за рослинами. Інвентар, необхідний для вирощування рослин в горщиках.	Учень/учениця: - має уявлення про вирощування квіткових рослин в горщиках розсадним способом; - визначає квіткові рослини, придатні для вирощування в горщиках в ранньовесняний час; - має поняття про розсаду; - розраховує час посіву насіння	<i>Пізнавальний розвиток:</i> розширення уявлень про вирощування розсади, розвиток спостережливості, розвиток уявлень про весняні роботи, аналіз, порівняння видів весняних робіт на квітниках, розвиток логічного мислення при встановленні причинно-наслідкових зв'язків. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> розвиток мовлення шляхом

[Введіть текст]

		<p><i>Практична робота.</i> Підготовка ящиків для посіву насіння, підготовка ґрунту і інвентаря. Заповнення ящиків ґрунтом, посів насіння. Спостереження за сходами, догляд за розсадою. Підготовка горщиків, набивання їх ґрунтом. Висадка розсади в горщики. Догляд за рослинами.</p>	<p>для отримання розсади;</p> <ul style="list-style-type: none"> - створює умови необхідні для отримання квітучих рослин в горщиках у весняний час; - добирає інвентар, необхідний для вирощування рослин в горщиках; - здійснює підготовку ящиків для посіву насіння та підготовку ґрунту і інвентарю; - заповнює ящики ґрунтом; - висіває насіння; - спостерігає за сходами; - доглядає за розсадою; - підготовляє горщики, набиває їх ґрунтом; - висаджує розсаду в горщики; - доглядає за рослинами; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p>розширення і уточнення активного словника назвами вивчених рослин, розвиток мовлення на основі словесної характеристики видів діяльності.</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток дрібної моторики рук на основі висівання насіння, розвиток творчої уяви при сприйманні описової розповіді.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> розвиток мотивації природоохоронної діяльності, працелюбності, відповідальності.</p>
14	8	<p>Технологія вирощування рослин. Весняні роботи на пришкольній ділянці</p> <p>Визначення часу початку весняних робіт. Терміни і черговість весняних робіт на квітнику і на ділянці. Правила розпушування зимуючих</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначає час початку весняних робіт; - розуміє терміни і черговість весняних робіт на квітнику і на 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток уявлень про весняні роботи, аналіз, порівняння видів весняних робіт на квітниках, розвиток логічного мислення при встановленні причинно-наслідкових зв'язків.</p>

[Введіть текст]

		багаторічників. Ручний інвентар, необхідний для виконання весняних робіт в квітнику. Правила безпечної роботи з інвентарем. Санітарно-гігієнічні вимоги до роботи на ділянці. <i>Практична робота.</i> Згрібання сміття, відмерлого за зиму листя з клумб і доріжок. Перше поверхнєве розпушування граблями ірисів, півонії і інших зимуючих багаторічників. Подальші розпушування сапою. Підготовка насіння до висівання (прогрівання його, зволоження, загартування). Висівання підготовленого насіння в ґрунт (по погоді).	ділянці; - знає правила розпушування зимуючих багаторічників; - визначає ручний інвентар, необхідний для виконання весняних робіт в квітнику; - згрібає сміття, відмерлого за зиму листя з клумб і доріжок; - здійснює перше поверхнєве розпушування граблями ірисів, півонії і інших зимуючих багаторічників; - розпушує сапою; - готує насіння до висівання; - висіває підготовлене насіння в ґрунт (по погоді); - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	<i>Мовленнєвий розвиток:</i> розвиток мовлення шляхом розширення і уточнення активного словника назвами вивчених рослин, розвиток мовлення на основі словесної характеристики видів діяльності. <i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток дрібної моторики рук на основі висівання насіння, розвиток творчої уяви при сприйманні описової розповіді. <i>Особистісний розвиток:</i> розвиток мотивації природоохоронної діяльності, працелюбності, відповідальності.
Розділ 6 . Технологія обробки матеріалів (25 год.)				
15	10	Робота з фарбами Національний український орнамент в декоративно-художньому малюванні. Особливості національного українського орнаменту. Види орнаменту. Орнамент у смузі. Орнамент у колі. Матеріали та інструменти для виконання робіт: гуаш (акварель),	Учень/учениця: - має уявлення про національний український орнамент; - розрізняє орнамент у смузі, у колі; - добирає матеріали та інструменти для виконання	<i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток уявлень про принципи декоративного мистецтва (повторення, чергування, симетрію); елементарні виражальні можливості декоративної композиції, а саме: організацію в замкненій

[Введіть текст]

		<p>палітра, пензлики, папір для малювання. <i>Практична робота.</i> Виконання орнаменту в колі, у смузі. Деталювання орнаменту. Розробка орнаменту за фрагментами. Добір форми орнаменту, його фрагментів. Складання ескізу орнаменту, фарбування орнаменту. Аналіз якості виконаної роботи.</p>	<p>робіт; - виконує орнаменту в колі, у смузі; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.</p>	<p>геометричній про її фігурі (прямокутнику, квадраті, колі) та про основи техніки стилізації рослинних елементів, розвиток наочно-образного мислення; порівняння елементів орнаменту між собою за формою, кольором, розташуванням; закріплення прийомів декоративного малювання. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> використання назв дій у словесному описі власної діяльності. <i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток зорово-моторної координації, дрібної моторики руки під час закріплення прийомів декоративного малювання. <i>Особистісний розвиток:</i> розвиток інтересу до виробів декоративно-ужиткового мистецтва, розвиток емоційно-естетичного сприймання, відчуття кольорової гами.</p>
16	15	<p>Робота з пластичними матеріалами (пластилін) Технологія виготовлення аплікацій з</p>	<p>Учень/учениця:</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлень про використання пластиліну щодо</p>

[Введіть текст]

		<p>пластиліну на прозорій основі Пластилін. Його властивості та види (повторення). Особливості виготовлення аплікації з пластиліну на прозорій основі. Матеріали, інструменти та приладдя для роботи: пластилін різних кольорів, скло, стеки, кольорова липка стрічка, картон, клей ПВА, ножиці, контурні малюнки з позначками черговості накладання пластиліну. Правила безпечної роботи з інструментами та матеріалами. Санітарно-гігієнічні вимоги та організація робочого місця. <i>Практична робота.</i> Виготовлення аплікації з пластиліну на прозорій основі – склі (заготовки скла необхідної величини робить учитель) – 2-3 вироби (герої мультиплікаційних фільмів). Вибір малюнка для майбутньої аплікації. Підбір пластиліну необхідних кольорів. Підкладання малюнка під скло. Накладання пластиліну на скло в заданій на малюнку черговості. Накладання фону з пластиліну або кольорового картону. Окантовка кольоровою липкою стрічкою.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про пластилін, його властивості та види; - добирає матеріали, інструменти та приладдя для роботи; - розуміє особливості виготовлення аплікації з пластиліну на прозорій основі; - виготовляє аплікацію з пластиліну на прозорій основі – склі; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p>площинного та об'ємного ліплення. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> розвиток зв'язного мовлення на основі визначення змісту композицій. <i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток просторового орієнтування на основі розташування предметів під час складання композицій, розвиток дрібної моторики рук. <i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності та умінь дотримуватися санітарно-гігієнічних вимог у процесі роботи з пластиліном.</p>
17	10	<p>Практичне повторення Виготовлення виробу-сувеніру з</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про підготовку</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток пам'яті на основі пригадування</p>

[Введіть текст]

		використанням вивчених технік роботи з текстильними або пластичними матеріалами за вибором і смаком учнів. <i>Самостійна робота.</i>	необхідних матеріалів для виконання виробу, їх назви; - виготовляє обраний виріб; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	основного матеріалу за попередні роки, відтворення знань про безпечне користування інструментами, формування мотиваційної основи вивчення курсу. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> формування супроводжуючого мовлення. <i>Особистісний розвиток:</i> розвиток позитивного ставлення до художньо-творчої діяльності.
18	2	Резерв часу		

Загальний тематичний план
8 клас
 (175 год ./5 годин на тиждень)

№ п/п	Назви розділів та тем	К-сть годин
1	Вступ	2
2	Розділ 1. Технологія ручної обробки матеріалів Тема. Робота з природними матеріалами Тема. Виготовлення об'ємних виробів з природного матеріалу Тема. Виготовлення декоративних аплікацій із круп, тирси та макаронів	38 5 16 17
3	Розділ 2. Технологія благоустрою і озеленення приміщень і території Тема. Технологія вирощування рослин. Осінні роботи на пришкольній ділянці	10
4	Розділ 3. Технологія ручної обробки матеріалів. Тема. Робота з папером і картоном Тема. Робота з фарбами	30 15 15
5	Практичне повторення	10
6	Розділ 4. Технологія ручної обробки матеріалів Тема. Технологія виготовлення рельєфної ліпки з пластиліну на твердій основі Тема. Робота з текстильними матеріалами. Технологія виготовлення аплікації з бавовни на оксамитовому папері Тема. Художня обробка тканини	48 15 15 18
7	Розділ 5. Технологія благоустрою і озеленення приміщень і території Тема. Технологія вирощування рослин. Весняні роботи на пришкольній ділянці	10
8	Розділ 6. Технологія ручної обробки матеріалів Тема. Ремонт одягу	15
9	Практичне повторення	10
10	Резерв часу	2
	Загальна кількість годин	175

[Введіть текст]

8 клас (175 год. / 5год. на тиждень)				
№ з\п	К-сть год.	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвиткової роботи
1	2	Вступ Завдання предмету трудового навчання в 8 класі. Об'єкти навчальних робіт. Повторення правил безпечної праці при роботі з інструментами. Бережне ставлення до сировини, матеріалів, обладнання майстерні. Стан робочого місця учня	Учень/учениця: - має уявлення про завдання предмету предметно-практичного навчання в 8 класі; - називають об'єкти навчальних робіт; обладнання майстерні ; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	<i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток пам'яті на основі пригадування основного матеріалу за попередні роки, відтворення знань про безпечне користування інструментами, формування мотиваційної основи вивчення курсу. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> формування супроводжуючого мовлення. <i>Особистісний розвиток:</i> розвиток позитивного ставлення до художньо-творчої діяльності.
Розділ 1. Технологія ручної обробки матеріалів(38 год.)				
2	10	Робота з природними матеріалам Об'ємні вироби з природного матеріалу. Правила заготівлі та зберігання природного матеріалу. <i>Практична робота.</i> Заготівля природного матеріалу.	Учень/учениця: - визначає об'ємні вироби з природного матеріалу; - знає правила заготівлі та зберігання природного матеріалу; - заготовляє природний матеріал;	<i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлення про природні матеріали. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> на основі збагачення словника назвами рослинних матеріалів, розвиток уміння давати словесний звіт про виконану роботу за запитаннями

[Введіть текст]

				<p>вчителя.</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток спостережливості на основі відбору природного матеріалу для виготовлення виробу, розвиток дрібної моторики рук на основі роботи з природним матеріалом.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності, працелюбності, самостійності, спостережливості, відповідальності за якість виконаної роботи.</p>
3	14	<p>Виготовлення об'ємних виробів з природного матеріалу Троянда, її види. Технологія виготовлення троянд з кленового листя. Правила підготовки листя для виробу. Матеріали та інструменти: свіже кленове листя, нитка, лак акриловий. Правила нанесення лаку, необхідність лакування виробів. Організація робочого місця та санітарно-гігієнічні вимоги до роботи. Практична робота. Виготовлення букету з квітів троянд з кленового листя – 7-15 троянд. Підготовка кленового листя (миття листя, протирання).</p>	<p>Учень/учениця: - розрізняє троянди за їх видами; - знає технологію виготовлення троянд з кленового листя; - знає правила підготовки листя для виробу.</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлення про природні матеріали, розширення уявлень про властивості природного матеріалу та способи з'єднання окремих частин, <i>Мовленнєвий розвиток:</i> на основі збагачення словника назвами рослинних матеріалів. <i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток спостережливості на основі відбору природного матеріалу для виготовлення виробу. <i>Особистісний розвиток:</i></p>

[Введіть текст]

		Скручування троянд. Лакування квітів (вчителем або за допомогою вчителя). Оформлення стебла. Оформлення букету.		формування охайності, працелюбності, наполегливості у досягненні мети, любові до природи.
4	14	Виготовлення декоративних аплікацій із круп, тирси та макаронів Крупа та її види. Технологія виготовлення «круп'яних» баночок. Матеріали та інструменти: скляна баночка, рідина для миття посуду, крупа (гречка, пшоно, рис тощо), клей ПВА, акриловий лак. Організація робочого місця та санітарно-гігієнічні вимоги до роботи. <i>Практична робота.</i> Виготовлення «круп'яних» баночок – 2-3 вироби. Підготовка матеріалів для роботи. Миття баночки рідиною для миття посуду для знежирення. Просушування баночки. Змазування баночки товстим шаром клею ПВА. Обкачування в крупі. Просушування. Оздоблення баночки (насінням, квасолею тощо) – викладання орнаменту. Лакування виробу. Остаточне оформлення виробу.	Учень/учениця: - знає крупи та її види - добирає матеріали та інструменти; - виготовляє «круп'яні» баночки; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	<i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлення про природні матеріали, розширення знань про квіти та злакові культури, <i>Мовленнєвий розвиток:</i> на основі збагачення словника назвами рослинних матеріалів, розвиток уміння давати словесний звіт про виконану роботу за запитаннями вчителя. <i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток спостережливості на основі відбору природного матеріалу для виготовлення виробу, розвиток дрібної моторики рук на основі роботи з природним матеріалом.
Розділ 2. Технологія благоустрою і озеленення приміщень і території (5 год.)				
5	5	Технологія вирощування рослин. Осінні роботи на пришкольній ділянці	Учень/учениця:	<i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлення про рослини,

	<p>Необхідність очищення квітника. Терміни проведення цих робіт. Способи прибирання усохлих стебел і листя. Правила збору насіння квітів та способи його збереження. Назви рослин, що ростуть на пришкольній ділянці. Осіння обробка ґрунту. Правила безпечної роботи з граблями, лопатою.</p> <p><i>Практична робота.</i> Робота на школьній ділянці. Висмикування з коренем усохлих стебел однорічних рослин, зрізка усохлих стебел і листя багаторічних квіткових рослин. Згрібання сухого листя, решток рослин. Збирання насіння квітів та підготовка його до зберігання. Сортування насіння квітів.</p> <p>Виготовлення паперових пакетів для насіння і підписування назв.</p>
--	---

[Введіть текст]

- **розуміє** необхідність очищення квітника;

- **визначає** терміни проведення цих робіт;

- **знає** способи прибирання усохлих стебел і листя;

- **знає** правила збору насіння квітів та способи його збереження;

- **називає** рослини, що ростуть на пришкільній ділянці;

- **виконує** роботу на шкільній ділянці;

- **висмикує** з коренем усохлих стебел однорічних рослин;

- **зрізує** усохлі стебла і листя багаторічних квіткових рослин;

- **згрібає** сухе листя, рештки рослин;

- **збирає** насіння квітів;

- **готує** його до зберігання; проводить сортування насіння квітів;

- **виготовляє** паперові пакети для насіння і підписує назви;

- **організовує** робоче місце;

- **дотримується** правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог

про їх розмноження, порівняння різних видів діяльності на шкільних квітниках.

Мовленнєвий розвиток:
розширення словникового запасу, комунікативних умінь, використання назв інвентарю у словесному описі дій.

Сенсомоторний розвиток:
розвиток дрібної моторики рук під час збирання та пакування насіння, порівняння за розміром, формою, кольором насіння квіткових рослин.

Особистісний розвиток:
працелюбності, наполегливості у досягненні мети, відповідальності, дотримання вимог організації власної праці, любові до природи

Розділ 3. Технологія ручної обробки матеріалів(10 год.)		
6	5	<p>Робота з папером і картоном</p> <p>Технологія виготовлення пап'є-маше</p> <p>Пап'є-маше: історія виникнення та розвитку. Матеріали, що використовуються: папір (газетний, тонкий), клей (клей ПВА, шпалерний, клейстер на мучній основі), речовина для змащування форми (вазелін, олія), пензлик, шпаклівка для ґрунтовки, фарба (водоємультсійна, гуаш, акрилова тощо).</p> <p>Форми для пап'є-маше. Види технік виготовлення з пап'є-маше: листкове, з рідкої паперової маси, під тиском. Санітарно-гігієнічні вимоги до організації робочого місця.</p> <p><i>Практична робота.</i> Виготовлення тарілки (миски) з пап'є-маше – 2-3 виробу. Вибір форми для роботи (миска, тарілка). Підготовка паперу (розривання на дрібні шматочки, занурення у розведений клей ПВА). Змащування форми для запобігання прилипання. Оклеювання форми газетними шматочками у 6-20 шарів в декілька підходів з просушуванням шарів. Відокремлення тарілки від форми. Ґрунтовка тарілки шпаклівкою.</p>
		<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про пап'є-маше, історію виникнення та розвитку; - орієнтується у видах технік виготовлення з пап'є-маше; - добирає матеріали, що використовуються; - виготовляє тарілки (миски) з пап'є-маше; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.
		<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> формування уявлень про техніку пап'є-маше, збагачення уявлень про використання паперу, розвиток пам'яті на основі пригадування властивостей та використання паперу.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> збагачення словникового запасу назвами трудовий операцій та об'єктів виготовлення, на основі складання характеристики об'єктів виготовлення за запитаннями вчителя.</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток координації та точності рухів рук, дрібної моторики рук на основі виготовлення з пап'є-маше.</p> <p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток почуття ритму, гармонії через застосування попередньої переробки реальних форм на декоративні, відпрацювання вміння аналізувати художньо-образотворчі засоби декоративно-ужиткового мистецтва та відтворювати їх у власних</p>

[Введіть текст]

		Просушування. Фарбування тарілки в білий колір (для подальшого розпису фарбами).		роботах, закріплення прийомів декоративного малювання, розвиток пам'яті.
7	5	<p>Робота з фарбами</p> <p>Хатній український розпис. Основи декоративного петриківського розпису. Елементи петриківського розпису. Приклади декоративного розпису. Образи квітково-рослинних мотивів петриківського орнаменту. Особливості петриківського розпису. Матеріали, інструменти та його підготовка. Організація робочого місця та санітарно-гігієнічні вимоги до роботи.</p> <p><i>Практична робота.</i> Оволодіння чотирма типами мазка, традиційно названих «грібенець», «зернятко», «горішок», «перехідний мазок». Вправи на поєднання вивчених мазків (колосок, пірчасте листя, початок квітки – пуп'янок. Вправи на складання орнаменту. Розпис посуду з пап'є-маше (виготовлений раніше) петриківським орнаментом.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про хатній український розпис; - знайомий з основами декоративного петриківського розпису; - впізнає елементи петриківського розпису; - знайомий з образами квітково-рослинних мотивів петриківського орнаменту; - має уявлення про особливості петриківського розпису; - готує матеріали, інструменти, володіє чотирма типами мазка, традиційно названих ; - виконує вправи на поєднання вивчених мазків; - розписує посуд з пап'є-маше (виготовлений раніше) петриківським орнаментом; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> формування уявлень про техніку петриківського розпису, розвиток пам'яті на основі пригадування властивостей та використання фарб.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> збагачення словникового запасу та об'єктів виготовлення, на основі складання характеристики об'єктів виготовлення за запитаннями вчителя.</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток координації та точності рухів рук, дрібної моторики рук.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності.</p> <p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток почуття ритму, гармонії, закріплення прийомів декоративного малювання, розвиток пам'яті, фантазії, самостійності виконання практичних художньо-творчих завдань.</p>

Розділ 4. Технологія ручної обробки матеріалів(20 год.)

8	6	<p>Технологія виготовлення рельєфної ліпки з пластиліну на твердій основі Поняття рельєфу у мистецтві. Види рельєфу (барельєф, горельєф). Матеріали та інструменти для роботи: пластилін, основа (фанера, скло, пластик, картон), стеки. Етапи виготовлення ліпки. Організація робочого місця та санітарно-гігієнічні вимоги до роботи. Практична робота. Виготовлення рельєфної ліпки на твердій основі (рибка, квіти, равлик тощо) – 2-3 вироби. Підбір інструментів і матеріалів. Створення ескізу виробу. Покриття основи тонким шаром пластиліну. Малювання стекою контуру усіх об'єктів ліпки. Укладання пластилінового джгутика по контурах. Примазування пластиліну. Заповнення пластиліном всередині контурів та надання необхідної опуклості. Оформлення деталей пластиліном та стеками. Остаточне оформлення виробу.</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про рельєф у мистецтві; - розрізняє рельєф за видами; - добирає та готує матеріали та інструменти для роботи; - виготовляє рельєфну ліпку на твердій основі; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлень про використання пластиліну щодо площинного та об'ємного ліплення, формування уявлень про рельєф у мистецтві. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> розвиток зв'язного мовлення на основі визначення змісту композицій. <i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток просторового орієнтування на основі розташування предметів під час складання композицій, розвиток дрібної моторики рук. <i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності та умінь дотримуватися санітарно-гігієнічних вимог у процесі роботи з пластиліном.</p>
9	8	<p>Робота з текстильними матеріалами Технологія виготовлення аплікації з бавовни на оксамитовому папері Бавовна – волокно рослинного</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про бавовну, як волокно рослинного</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розширення уявлень про бавовну та роботу з текстильними матеріалами, формування</p>

[Введіть текст]

		<p>походження. Властивості волокна. Культивування волокна. Вата, її виготовлення та види. Види паперу (повторення) Оксамитовий папір – різновид декоративного паперу. Матеріали, інструменти та приладдя для виконання робіт: оксамитовий папір темних кольорів (чорний, синій, бордо), вата, голка. Особливості виконання аплікації. Техніка безпечної роботи з інструментами. Організація робочого місця та санітарно-гігієнічні вимоги до роботи.</p> <p>Практична робота. Виготовлення аплікації з бавовни (вати) на оксамитовому папері (сюжет аплікації обирають учні самостійно) – 2-3 вироби. Підготовка матеріалів. Вибір сюжету для аплікації. Перенесення контуру малюнка на оксамитовий папір (через копіювальний жовтий). Укладання вати за малюнком та задумом з допомогою пальців та голки. Остаточне оформлення виробу.</p>	<p>походження;</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначає властивості волокна; - має уявлення про вату, її виготовлення та види; - орієнтується у видах паперу; - добирає та готує матеріали, інструменти та приладдя для виконання робіт; - знає особливості виконання аплікації; - виготовляє аплікацію з бавовни (вати) на оксамитовому папері; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p>мислення на основі розвитку вмінь порівнювати види стібків за зовнішнім виглядом, за способом виконання, розвиток загально-трудових умінь, удосконалення пізнавальної активності й самостійності шляхом поступового скорочення педагогічної допомоги.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> розвиток мовлення на основі збагачення словника назвами стібків, розвиток зв'язного мовлення на основі формування вмінь описувати зображені об'єкти діяльності</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток почуття ритму, просторових уявлень, здатності до розпізнавання кольірних станів середовища, емоційного сприймання навколишнього світу кольорів.</p>
9	6	<p>Художня обробка тканини</p> <p>Технологія виготовлення вишитих виробів</p> <p>Вишивання як вид декоративно-ужиткового мистецтва. Короткі</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про вишивання як вид декоративно-ужиткового мистецтва; - добирає інструменти і 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i></p> <p>формування мислення на основі розвитку вмінь порівнювати види стібків за зовнішнім виглядом, за способом виконання, розвиток</p>

[Введіть текст]

		<p>відомості про історію української народної вишивки. Використання вишивки для оздоблення одягу та виробів інтер'єру. Інструменти і матеріали для вишивання. Санітарно-гігієнічні вимоги, правила безпечної праці та волого-теплових робіт. Організація робочого місця.</p> <p><i>Практична робота.</i> Виконання раніше вивчених швів</p> <p>Тепла і холодна гама кольорів. Символічне значення кольору в українській народній вишивці. Розміщення вишивки на виробі. Застосування швів. Послідовність та технічні умови виконання початкових швів.</p> <p><i>Практична робота.</i> Вишивання серветки або рушничка. Добір матеріалів. Виконання ескізу виробу. Відмірювання довжини нитки для вишивання. Закріплення вишивальної нитки без вузлика. Вишивання виробу вивченими швами. Аналіз виконаних робіт.</p>	<p>матеріали для вишивання;</p> <ul style="list-style-type: none"> - виконує початкові шви; відміряє нитку для вишивання; - закріплює нитку без вузлика під час вишивання в одну та дві нитки; - виконує раніше вивчені шви; - орієнтується у теплій і холодній гамі кольорів; - має уявлення про символічне значення кольору в українській народній вишивці; - визначає місце розміщення вишивки на виробі; - знає послідовність та технічні умови виконання початкових швів; - вишиває серветку або рушничок; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p>загально-трудова умінь, удосконалення пізнавальної активності й самостійності шляхом поступового скорочення педагогічної допомоги.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> розвиток мовлення на основі збагачення словника назвами стібків, розвиток зв'язного мовлення на основі формування вмінь описувати зображені об'єкти діяльності</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток кольорочутливості ока, розвиток дрібної моторики в процесі виконання трудових операцій ручним способом.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності, розвиток емоційно-естетичного сприймання, уміння працювати самостійно й у колективі,</p>
Розділ 5. Технологія благоустрою і озеленення приміщень і території (10 год.)				
10	10	<p>Технологія вирощування рослин. Весняні роботи на пришкольній ділянці</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про квітникарство як частину 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розширення уявлень про квітникарство, розвиток</p>

[Введіть текст]

	<p>Квітникарство як частина декоративного садівництва. Види квітів для вирощування на клумбах, квітниках, присадибних ділянках, приміщеннях. Однорічні, дворічні та багаторічні квіти. Отруйні квіткові рослини. Поєднання квітів на присадибних ділянках, клумбах, приміщеннях. Традиційні квіти, які прикрашають українські садиби. Види клумб та квітників, їх форми. Технологія створення квітників та клумб.</p> <p>Інструменти, пристрої, матеріали, які використовуються під час вирощування та догляду за квітами.</p> <p>Санітарно-гігієнічні вимоги, правила безпечної праці, організація робочого місця під час вирощування і догляду за квітами.</p> <p><i>Практична робота.</i> Підготовка до весняних робіт. Очищення квітників. Підготовка ґрунту. Пророщування насіння однорічних квітів (сальвія, петунія, агератум і інші). Прийоми висівання насіння у ящики, горщики та у відкритий ґрунт. Правила догляду за розсадою: поливання, підживлення, пікірування. Вирощування,</p>
--	---

[Введіть текст]

декоративного садівництва;

- **орієнтується** у видах квітів для вирощування на клумбах, квітниках, присадибних ділянках, приміщеннях;
- **має уявлення** про однорічні, дворічні та багаторічні квіти;
- **знає** основні отруйні квіткові рослини;
- **орієнтується** у поєднанні квітів на присадибних ділянках, клумбах, приміщеннях;
- **знає** традиційні квіти, які прикрашають українські садиби;
- **орієнтується** у видах клумб та квітників, їх формах;
- **має уявлення** про технологію створення квітників та клумб;
- **добирає** та готує інструменти, пристрої, матеріали, які використовуються під час вирощування та догляду за квітами;
- **очищує** квітники;
- **проводить** підготовку ґрунту;
- **пророщує** насіння однорічних квітів;

спостережливості, розвиток уявлень про весняні роботи, аналіз, порівняння видів весняних робіт на квітниках, розвиток логічного мислення при встановленні причинно-наслідкових зв'язків, розвиток уваги та самостійності під час екскурсії.

Мовленнєвий розвиток: розвиток мовлення шляхом розширення і уточнення активного словника назвами вивчених рослин, розвиток мовлення на основі словесної характеристики видів діяльності.

Сенсомоторний розвиток: розвиток дрібної моторики рук на основі висівання насіння квітів, розвиток творчої уяви при сприйманні описової розповіді.

Особистісний розвиток: розвиток мотивації природоохоронної діяльності, працелюбності, відповідальності.

		розмноження та догляд за квітами (у відкритому ґрунті, приміщенні). <i>Екскурсія</i> на території школи до квітучих квітів.	<ul style="list-style-type: none"> - знає прийоми висівання насіння у ящики, горщики та у відкритий ґрунт; - виконує догляд за розсадою; - вирощує, розмножує та доглядає за квітами (у відкритому ґрунті, приміщенні); - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	
Розділ 6. Технологія ручної обробки матеріалів (10 год.)				
11	10	<p>Ремонт одягу</p> <p>Одяг. Догляд за одягом. Можливі проблеми з одягом: розрив по шву, розрив тканини. Правила безпечної роботи при шитті та прасуванні. Практична робота. Виконання ремонтних робіт одягу, який розірвався, ручним способом. Підбір ниток відповідно до тканини за кольором, товщиною, якістю. Складання тканини по лінії розриву або шву, що розпорвся. Сточування шва, що розпорвся, ручним з'єднувальним швом. Швейна фурнітура, її види: гудзики, кнопки, гачки, вішалка-ланцюжок. Вибір і заміна фурнітура на одязі та</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про одяг та догляд за одягом; - визначає можливі проблеми з одягом; - виконує ремонтні роботи одягу, який розірвався, ручним способом; - має уявлення про швейну фурнітуру, її види; - вибирає і замінює фурнітуру на одязі та предметах побуту; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток мислення на основі вмінь аналізувати виробу щодо необхідності ремонту, розвиток спостережливості на основі визначення виду ремонту одягу.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> збагачення словникового запасу на основі назв трудових операцій та об'єктів виготовлення.</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> корекція та розвиток координації рухів рук та дрібної моторики на основі шиття.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> розвиток естетичного смаку, охайності, самостійності на основі ремонту</p>

[Введіть текст]

		предметах побуту. Правила безпечної роботи при шитті та прасуванні. Практична робота. Виконання ремонтних робіт по заміні фурнітури одягу. Пришивання гудзиків, гачків, ґудзиків, вішалки-ланцюжка на одязі.		одягу.
Практичне повторення (8 год.)				
12	8	Практичне повторення Виготовлення виробу-сувеніру з використанням вивчених технік роботи з тканиною або пластичними чи текстильними матеріалами за вибором і смаком учнів. <i>Самостійна робота.</i> Виконання необхідного ремонту одягу молодших школярів.	Учень/учениця: - має уявлення про підготовку необхідних матеріалів для виконання виробу, їх назви - організовує обраний виріб - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог	<i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток пам'яті на основі пригадування основного матеріалу за попередні роки, відтворення знань про безпечне користування інструментами, формування мотиваційної основи вивчення курсу. <i>Мовленевий розвиток:</i> формування супроводжуючого мовлення. <i>Особистісний розвиток:</i> розвиток позитивного ставлення до художньо-творчої діяльності.
13	2	Резерв часу		

Загальний тематичний план
9 клас
 (175 год./ 5 год. на тиждень)

№ п/п	Назви розділів та тем	Кількість годин
1	Вступ	2
2	Розділ 1. Технологія ручної обробки матеріалів Тема. Робота з папером і картоном Тема. Робота з фарбами Тема. Робота з природними матеріалами	38 13 15 10
3	Розділ 2. Технологія благоустрою і озеленення приміщень і території Тема. Технологія вирощування рослин. Осінні роботи на пришкольній ділянці	10
4	Розділ 3 . Технологія ручної обробки матеріалів Тема. Робота з пластичними матеріалами	32
5	Практичне повторення	10
6	Розділ 4 . Технологія ручної обробки матеріалів Тема. Художня обробка тканини	25
7	Розділ 5 . Технологія благоустрою і озеленення приміщень і території Тема. Технологія вирощування рослин	10
8	Розділ 6. Самообслуговування Тема. Догляд за одягом Тема. Догляд за житлом Тема. Культура харчування	36 10 10 16
9	Практичне повторення	10
10	Резерв часу	2
	Загальна кількість годин	175

9 клас (175 год. / 5 год. на тиждень)				
№ з\п	К-сть год.	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвиткової роботи
1	2	<p>Вступ Завдання предметно-практичного навчання у 9-му класі. Об'єкти навчальних робіт. Ознайомлення з планом роботи. Повторення правил безпечної роботи в кабінеті трудового навчання з різними матеріалами і інструментами. Підготовка робочих місць та обладнання.</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про завдання курсу трудового навчання у 9-му класі; - ознайомлений з планом роботи.</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток пам'яті на основі пригадування основного матеріалу за попередні роки, відтворення знань про безпечно користування інструментами. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> формування супроводжуючого мовлення. <i>Особистісний розвиток:</i> розвиток позитивного ставлення до художньо-творчої діяльності.</p>
Розділ 1 . Технологія ручної обробки матеріалів (38 год.)				
2	13	<p>Робота з папером і картоном Технологія об'ємного плетіння з паперових трубочок Лозоплетіння, як вид українського декоративно-ужиткового мистецтва. Плетіння з паперових трубочок, як імітація лозоплетіння. Матеріали, інструменти та приладдя для плетіння: старі газети та журнали, клей ПВА (клей-олівець), в'язальна тонка спиця</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про лозоплетіння, як вид українського декоративно-ужиткового мистецтва; - має уявлення про плетіння з паперових трубочок, як імітацію лозоплетіння; - добирає матеріали,</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> формування уявлень про лозоплетіння, збагачення уявлень про використання паперу, розвиток пам'яті на основі пригадування властивостей та використання паперу. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> збагачення словникового запасу назвами трудовий операцій та</p>

[Введіть текст]

		<p>(№ 1-2), акрилові фарби, акриловий лак. Правила безпечної роботи, організації робочого місця та санітарно-гігієнічні вимоги до роботи. Правила намотування трубочок з паперу.</p> <p><i>Практична робота.</i> Виготовлення паперових трубочок, шляхом накручування на в'язальну спицю та проклеювання останнього шару паперу. Просушування трубочок.</p> <p>Вироби, які доцільно виготовляти з паперових трубочок. Технологія об'ємного плетіння з паперових трубочок.</p> <p><i>Практична робота.</i> Виготовлення виробів шляхом плетіння з паперових трубочок (кошики, підноси, шкатулки, штори) – 2-3 виробу. Виготовлення ескізу. Підбір матеріалів та інструментів. Плетіння виробу (за показом вчителя). Фарбування готового виробу. Остаточне оздоблення та оформлення виробу.</p>	<p>інструменти та приладдя для плетіння;</p> <ul style="list-style-type: none"> - виготовляє паперові трубочки, шляхом накручування на в'язальну спицю та проклеювання останнього шару паперу; - знає вироби, які доцільно виготовляти з паперових трубочок; - орієнтується в технології об'ємного плетіння з паперових трубочок; - виготовляє вироби шляхом плетіння з паперових трубочок; організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p>об'єктів виготовлення, на основі складання характеристики об'єктів виготовлення за запитаннями вчителя.</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток координації та точності рухів рук, дрібної моторики рук.</p>
3	15	<p>Робота з фарбами</p> <p>Відбиток - переклад фарби з однієї поверхні на іншу, при цьому виходять відбитки фарб (плями). Декалькоманія - спосіб декоративної обробки виробу, що полягає в попередньому нанесенні</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про відбиток; має уявлення про декалькоманію; 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлень про роботу з фарбами, принципи декоративного мистецтва, розвиток цілісності, структурності, осмисленості,</p>

[Введіть текст]

		<p>зображення на підложку (скло), з якої воно переводиться на оздоблювальну поверхню. Матеріали та інструменти для роботи: акварельний папір, скло, фарби (акварельні, гуаш), палітра, пензлики, баночки для води, оприскувач, ганчірки та губки. Правила техніки безпеки, організації робочого місця та санітарно-гігієнічні вимоги до роботи. Правила нанесення фарби на скло.</p> <p><i>Практична робота.</i> Виготовлення відбитків в техніці декалькоманія – майбутнього тла для створення колажів з природного матеріалу – 4-5 заготовок. Нанесення фарби на скло за певними правилами.</p> <p>Накладання листа паперу на скло або навпаки. Відривання паперу або скла. Просушування заготовок.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - добирає матеріали та інструменти для роботи; - виготовляє відбитки в техніці декалькоманія; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p>вибірковості, узагальненості сприймання, розвиток наочно-образного мислення, фантазії.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> розширення словникового запасу назвами декоративних робіт, використання назв дій у словесному описі власної діяльності.</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток зорово-моторної координації, розвиток зорового відчуття, дрібної моторики руки під час закріплення прийомів декалькоманії.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> розвиток інтересу до мистецтва, розвиток емоційно-естетичного сприймання, відчуття кольорової гами.</p>
4	10	<p>Робота з природними матеріалами</p> <p>Флорист. Робота флориста. Флористика – один із видів художнього ремесла, що застосовується для декору приміщень. Правила засушування квітів, листя, плодів. Квіти та листя, що зберігають свій колір або втрачають його. Вимоги до засушування квітів. Засушування багатопелюсткових квітів.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про флористику; - знає правила засушування квітів, листя, плодів; - знає вимоги до засушування квітів та багатопелюсткових квітів; - збирає природний матеріал; 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> формування уявлення про роботу флориста та флористику, розширення знань про природні матеріали, розширення уявлень про властивості природного матеріалу та способи складання композицій, розвиток уваги та самостійності під час екскурсії.</p>

[Введіть текст]

		<p><i>Практична робота.</i> Збір природного матеріалу: листя, квітів, трав, стебел тощо. Засушування зібраного матеріалу. Відображення рослинних форм у композиціях. Способи komponування рослинних форм. Особливості складання композиції з засушених квітів за заданою кольоровою гамою. Техніка наклеювання квітів, стебел, листя.</p> <p><i>Практична робота.</i> Виготовлення аплікації-колажу з листя, трав, квітів на тлі в техніці декалькоманія (виготовлялось учнями раніше). Задум виробу. Прикладання природного матеріалу на тло, пошук стилю колажу. Приклеювання природного матеріалу. Остаточне оздоблення та оформлення виробу.</p>	<p>засушує зібраний матеріал; - орієнтується у способах komponування рослинних форм; - знає особливості складання композиції з засушених квітів за заданою кольоровою гамою; -організовує робоче місце; -дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.</p>	<p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> на основі збагачення словника назвами рослинних матеріалів, розвиток уміння давати словесний звіт про виконану роботу за запитаннями вчителя.</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток дрібної моторики рук на основі роботи з природним матеріалом.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності, працелюбності, самостійності, спостережливості, відповідальності за якість виконаної роботи, наполегливості у досягненні мети, любові до природи.</p>
Розділ 2. Технологія благоустрою і озеленення приміщень і території (10 год.)				
5	10	<p>Технологія вирощування рослин. Осінні роботи на пришкільній ділянці Осіння обробка пришкільної ділянки. Необхідність внесення органічних добрив (перегною, попелу). Правила гігієни і безпеки під час внесення добрив. Правила догляду за багаторічними квітковими рослинами (хризантеми, півонії). Підготовка їх до</p>	<p>Учень/учениця: - розуміє необхідність осінньої обробки пришкільної ділянки; - визначає необхідність внесення органічних добрив; - знає правила гігієни і безпеки під час внесення добрив; - знає правила догляду за</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлення про рослини, про їх підживлення, порівняння різних видів діяльності на шкільних квітниках.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> уточнення та використання вивчених назв органічних добрив, формування логічності самостійних</p>

[Введіть текст]

		<p>зими. <i>Практична робота.</i> Перекопування ґрунту. Догляд за багаторічними квітковими рослинами: підживлення, підготовка до зими. Посильна допомога дорослим.</p>	<p>багаторічними квітковими рослинами; - виконує підготовку їх до зими; - перекопує ґрунт; - доглядає за багаторічними квітковими рослинами; - виконує посильну допомогу дорослим; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.</p>	<p>висловлювань. <i>Сенсомоторний розвиток:</i> порівняння за кольором, величиною, формою суцвіть різних видів хризантем. <i>Особистісний розвиток:</i> працелюбності, наполегливості у досягненні мети, відповідальності, дотримання вимог організації власної праці, любові до природи.</p>
Розділ 3 . Технологія ручної обробки матеріалів (32 год.)				
6	22	<p>Робота з пластичними матеріалами. Технологія ліплення з солоного тіста Загальні відомості про технологію ліплення виробів з пластичних матеріалів. Матеріали для ліплення: пластилін, пластика, глина, солоне тісто. Солоне тісто. Сировина для приготування пластичної маси. Короткі історичні відомості про виникнення та розвиток ліплення із солоного тіста. Інгрєдєнти солоного тіста. Спосіб приготування солоного тіста. Інструменти та пристосування для ліплення із солоного тіста. Правила</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про технологію ліплення виробів з пластичних матеріалів; - знає матеріали для ліплення; - знає інгрєдєнти солоного тіста та спосіб приготування солоного тіста; - добирає інструменти та пристосування для ліплення із солоного тіста; - готує тісто; - знає прийоми роботи з</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлень про використання пластичних матеріалів щодо площинного та об'ємного ліплення, формування уявлень про ліплення з солоного тіста, розвиток пам'яті на основі запам'ятовування рецепту тіста. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> розвиток комунікативних умінь на основі збагачення словникового запасу, виконання завдань, які потребують самостійного вживання вивчених термінів,</p>

[Введіть текст]

	<p>безпечної роботи та санітарно-гігієнічні вимоги. Організація робочого місця. Ознайомлення з технологією ліплення з солоного тіста.</p> <p><i>Практична робота.</i> Приготування тіста. Прийоми роботи з солоним тістом та його висушування. Підготовка роботи до фарбування. Фарбування та лакування роботи. Скульптурні роботи. Картинки та колажі з солоного тіста. Визначення прийомів роботи з тістом та необхідних інструментів. Просторове орієнтування при виконанні скульптури та композиції.</p> <p><i>Практична робота.</i> Виготовлення панно із солоного тіста (квіти, фрукти, українські мотиви тощо) – 2-3 вироби. Вибір основи під композицію (картон, мішковина, тканина тощо). Складання ескізу зображення. Виготовлення окремих деталей виробу. Висушування виробу (деталей виробу). Запікання виробу. Фарбування елементів. З'єднання деталей між собою та з основою виробом. Оформлення роботи за призначенням. Оздоблення виробу. Остаточна обробка виробу.</p>	<p>солоним тістом та його висушування;</p> <ul style="list-style-type: none"> - готує роботу до фарбування; - визначає прийоми роботи з тістом та необхідні інструменти; - виготовляє панно із солоного тіста; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p>складання за допомогою вчителя речень описового та пояснювального змісту.</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток просторового орієнтування на основі розташування предметів під час складання композицій, розвитку рухів пальців рук, дрібної моторики в процесі виконання трудових дій з солоним тістом.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності та умінь дотримуватися санітарно-гігієнічних вимог у процесі роботи з солоним тістом.</p>
<p>Практичне повторення (10 год.)</p>			

[Введіть текст]

7	10	<p>Практичне повторення Виготовлення виробу-сувеніру з використанням вивчених технік за вибором і смаком учнів. <i>Самостійна робота.</i></p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про підготовку необхідних матеріалів для виконання виробу, їх назви виготовляє обраний виріб - організовує робоче місце - отримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток пам'яті на основі пригадування основного матеріалу за попередні роки, відтворення знань про безпечне користування інструментами, формування мотиваційної основи вивчення курсу. <i>Мовленевий розвиток:</i> формування супроводжуючого мовлення. <i>Особистісний розвиток:</i> розвиток позитивного ставлення до художньо-творчої діяльності.</p>
Розділ 4 . Технологія ручної обробки матеріалів (25 год.)				
8	25	<p>Художня обробка тканини. Технологія вишивання стрічками Із історії стрічки. Короткі історичні відомості про виникнення й розвиток техніки вишивання стрічками. Місце й роль вишивання стрічками в сучасному декоративно-ужитковому мистецтві. Види вишивання стрічками. Матеріали для вишивання стрічками, їх властивості. Інструменти для вишивки стрічками (наперсток, голка, ножиці). Правила безпечної праці й санітарно-гігієнічні вимоги. Організація робочого місця.</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про виникнення й розвиток техніки вишивання стрічками; - має уявлення про місце й роль вишивання стрічками в сучасному декоративно-ужитковому мистецтві; - орієнтується у видах вишивання стрічками; - добирає матеріали для вишивання стрічками;</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розширення уявлень про вишивку та художню обробку тканини, формування мислення на основі розвитку вмінь порівнювати види стібків за зовнішнім виглядом, за способом виконання, розвиток загально-трудоуних умінь, удосконалення пізнавальної активності й самостійності шляхом поступового скорочення педагогічної допомоги.</p>

[Введіть текст]

	<p>Ознайомлення з технологією вишивання стрічками. Шви, що використовуються для вишивки, специфічні шви.</p> <p><i>Практична робота.</i> Вправи на виконання швів стрічками. Технологічна послідовність виготовлення виробу. Способи переносу малюнка на тканину: через копіювальний папір; способом «припороху»; способом «сколки».</p> <p><i>Практична робота.</i> Виконання вишивки стрічками на торбинці для зберігання продуктів, серветці, картині, панно, декоративній подушці, листівці, обкладинці для книжок, прихватці, декоративне оздоблення: одягу, сумки, скатертини, рушника, фартушка і т. і. Розроблення ескізного малюнка виробу. Вибір малюнка (схеми) для вишивки. Розробка композиції, підбір стрічок за шириною: 2,4,7,13 мм та кольоровою гамою і підготовка основи для вишивання, підбір голок, ниток під колір стрічок. Перенесення малюнка на тканину уподобаним способом. Вишивання вибраної композиції засвоєними швами. Оздоблення вишивки (бісером, пайєтками тощо). Кінцева обробка виробу.</p>
--	---

[Введіть текст]

- **ознайомлений** з технологією вишивання стрічками;
- **знає** шви, що використовуються для вишивки, специфічні шви;
- **виконує** вправи на виконання швів стрічками;
- **знає** технологічну послідовність виготовлення виробу;
- **знає** способи переносу малюнка на тканину;
- **виконує** вишивку стрічками;
- **організовує** робоче місце;
- **дотримується** правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.

Мовленнєвий розвиток: розвиток мовлення на основі збагачення словника назвами стібків, розвиток зв'язного мовлення на основі формування вмінь описувати зображені об'єкти діяльності.

Сенсомоторний розвиток: розвиток почуття ритму, гармонії через застосування попередньої переробки реальних форм на декоративні, розвиток кольорочутливості ока, просторових уявлень, здатності до розпізнавання колірних станів середовища, емоційного сприймання навколишнього світу кольорів, розвиток дрібної моторики в процесі виконання трудових операцій ручним способом.

Особистісний розвиток: формування охайності, розвиток емоційно-естетичного сприймання, відчуття кольорової гами, вміння працювати самостійно й у колективі

Розділ 5 . Технологія благоустрою і озеленення приміщень і території (10 год.)				
9	10	<p>Технологія вирощування рослин. Весняні роботи на пришкільній ділянці</p> <p>Вирощування вигоночних рослин (тюльпанів, нарцисів) у відкритому ґрунті. Вигоночні квіткові рослини (тюльпани, нарциси, гіацинти). Умови зберігання цибулин, вирощування квітів. Правила висаджування цибулин в ґрунт, догляд за ними.</p> <p><i>Практична робота.</i> Висаджування цибулин у ґрунт, догляд за ними, спостереження за розвитком і цвітінням у відкритому ґрунті. Посильна допомога дорослим.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про вирощування вигоночних рослин у відкритому ґрунті; - знає вигоночні квіткові рослини; - знає умови зберігання цибулин, вирощування квітів; - знає правила висаджування цибулин в ґрунт, догляду за ними; - висаджує цибулини у ґрунт; - доглядає за ними; - спостерігає за розвитком і цвітінням у відкритому ґрунті; - виконує посильну допомога дорослим; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розширення знань про квіткові рослини і способи їх розмноження, розвиток уявлень про весняні роботи, аналіз, порівняння видів весняних робіт на квітниках, розвиток логічного мислення при встановленні причинно-наслідкових зв'язків, розвиток уваги та самостійності під час екскурсії.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> розвиток мовлення шляхом розширення і уточнення активного словника.</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток дрібної моторики рук на основі висаджування цибулин квітів.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> розвиток мотивації природоохоронної діяльності, працелюбності, відповідальності.</p>
10	10	<p>Догляд за житлом</p> <p>Прибирання кухні, санвузла, догляд за ванною, унітазом, раковинами. Миючі засоби, що використовуються при прибиранні кухні й санвузла (</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає правила і періодичність прибирання кухні і санвузла; миючі засоби, що використовуються при 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розширення знань про прибирання кухні і санвузла; миючі засоби.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> розвиток</p>

[Введіть текст]

		<p>назви, види упаковок). Інструкції до миючих засобів (призначення, спосіб застосування, застереження) на упаковках.</p>	<p>прибиранні кухні, санвузла. - уміє мити кахельні стіни, чистити раковини; користуватися друкованими інструкціями до миючих засобів, що використовуються при прибиранні кухні й санвузла.</p>	<p>мовлення шляхом розширення і уточнення активного словника. <i>Особистісний розвиток:</i> розвиток мотивації до трудової діяльності, використовуючи друковані інструкції до миючих засобів, що використовуються при прибиранні кухні й санвузла.</p>
11	16	<p>Культура харчування Приготування виробів з тіста (млинці, печиво, вареник). Консервування овочів, фруктів і ягід (квашення соління, пастеризування). Приготування варення. Складання меню сніданку, обіду, вечері, на день, на тиждень. <i>Практичні роботи.</i> Приготування млинців, печива та інших виробів з тіста. Консервування овочів, фруктів, ягід. Вправи у складанні меню.</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про вироби з тіста; - знає способи й послідовність приготування виробів з тіста, консервація овочів фруктів і ягід (квашення, соління, пастеризування); - уміє готувати вироби з тіста за рецептами; оформляти ці вироби; консервувати овочі, фрукти, ягоди за рецептами; варити варення; складати меню сніданку, обіду й вечері, враховуючи наявність продуктів і правила раціонального харчування; користуватися посібниками з кулінарії.</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> формування наочно-дійового мислення під час визначення та засвоєння послідовності етапів приготування виробів з тіста, консервування. <i>Сенсомоторний розвиток:</i> удосконалення рухових навичок на основі обробки фруктів та овочів, що готуються для консервування. <i>Особистісний розвиток:</i> формування вмінь орієнтуватися у часі з метою визначення тривалості приготування окремих блюд; виховання свідомого засвоєння необхідності додержуватися санітарно-гігієнічних правил під час приготування їжі.</p>

Практичне повторення (10 год.)				
12	10	<p>Практичне повторення Виготовлення виробу-сувеніру з використанням вивчених технік за вибором і смаком учнів. <i>Самостійна робота.</i></p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про підготовку необхідних матеріалів для виконання виробу, їх назви виготовляє обраний виріб; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток пам'яті на основі пригадування основного матеріалу за попередні роки, відтворення знань про безпечне користування інструментами. <i>Мовленевий розвиток:</i> формування супроводжуючого мовлення. <i>Особистісний розвиток:</i> розвиток позитивного ставлення до художньо-творчої діяльності.</p>
13	2	Резерв часу		

Загальний тематичний план
10 клас
(350 год. / 10 годин на тиждень)

№ п/п	Назви розділів та тем	К-сть годин
1	Вступ	2
2	Розділ 1. Профорієнтація Тема. Зміст і структура світу професій	10
3	Розділ 2. Технологія ручної обробки матеріалів Тема. Робота з папером і картоном. Технологія виготовлення аплікацій в техніці квілінга. Тема. Робота з фарбами. Тема. Робота з папером і картоном. Технологія різання паперу. Витинанка	82 40 20 22
4	Розділ 3. Технологія ручної обробки матеріалів Тема. Художня обробка тканини. Технологія вишивки бісером	60
5	Практичне повторення	20
6	Розділ 4. Технологія ручної обробки матеріалів. Тема. Технологія виготовлення м'якої іграшки.	64
7	Розділ 5. Технологія ручної обробки матеріалів Тема. Технологія виготовлення комплексного виробу. Технологія виготовлення листівок Тема. Основи технології виготовлення народної ляльки	62 32 30
8	Розділ 6. Технологія благоустрою і озеленення приміщень і території Тема. Технологія вирощування рослин. Весняні роботи на пришкольній ділянці	22
9	Практичне повторення	20
10	Резерв часу	8
	Загальна кількість годин	350

[Введіть текст]

10 клас (350 год. / 10 год. на тиждень)				
№ з\п	К-сть год.	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвиткової роботи
1	2	<p>Вступ Ознайомлення з планом роботи на рік. Завдання курсу з трудового навчання в 10 класі. Об'єкти навчальних робіт. Повторення правил поведінки, техніки безпечної роботи. Організація робочого місця та графік чергувань</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про завдання курсу з трудового навчання в 10 класі; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток пам'яті на основі пригадування основного матеріалу за попередні роки, відтворення знань про безпечне користування інструментами. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> формування супроводжуючого мовлення. <i>Особистісний розвиток:</i> розвиток позитивного ставлення до художньо-творчої діяльності</p>
Розділ 1. Профорієнтація (10 год.)				

2	10	<p>Зміст і структура світу професій Поняття про професію. Загальні поняття про галузеву кваліфікацію професій і її класифікація щодо предметів праці. Орієнтація у світі професій. Бесіда про вибір майбутньої професії. Вимоги до професії. <i>Практична робота.</i> Рольові, ділові та психологічні ігри по профорієнтації.</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про поняття професія; - вміє класифікувати професії - вміє орієнтуватися у світі професій; - може розповісти про майбутню професію; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розширення обсягу пам'яті на основі відтворення та збереження інформації про професії, формування наочно-образного мислення шляхом встановлення специфіки виробництва, продукції, що випускається. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> збагачення лексики спеціальними термінами, стосовно світу професій, розвиток усного мовлення під час спілкування та обґрунтування вибору професій. <i>Особистісний розвиток:</i> виховання відповідального і свідомого відношення до набуття професії, відчуття самоповаги та самовизначення.</p>
Розділ 2. Технологія ручної обробки матеріалів (82 год.)				
3	40	<p>Робота з папером і картоном Технологія виготовлення аплікацій в техніці квілінга Квілінг. Короткі історичні відомості з виникнення та розвитку техніки. Матеріали, інструменти та приладдя для квілінга: папір двосторонній або набори паперових смуг для квілінга, ножиці,</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про квілінг; - добирає матеріали, інструменти та приладдя для квілінга; - знає основні форми заготовок; - знає способи нарізання паперу</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> формування уявлень про квілінг, збагачення уявлень про використання паперу, розвиток пам'яті на основі пригадування властивостей та використання паперу. <i>Мовленнєвий розвиток:</i></p>

[Введіть текст]

	<p>лінійка, олівець, циркуль, калька, пінцети з конічними та пласкими кінцями, булавки, зубочистки, ватні палички, намоточні катушки, столик для квілінга, клей ПВА. Санітарно-гігієнічні вимоги, правила безпечної праці, організація робочого місця при виконанні робіт. Властивості паперу (повторення). Основні форми заготовок (щільні, компактні та вільні). Способи нарізання паперу на смуги потрібної ширини.</p> <p><i>Практична робота.</i> Вправи на виготовлення заготовок.</p> <p>Технологія поєднання заготовок квілінга для виготовлення предметних аплікацій (квіти, тварина, комахи тощо), панно, оздоблення інших виробів (листівок, ярличків, подарункових упаковок, об'ємних виробів (сніжинок, ялинок, пасхальних яєць тощо). Схеми для квілінга. Читання схем.</p> <p><i>Практична робота.</i> Виготовлення предметних аплікацій (квіти, тварини) із базових заготовок квілінга на картонній основі. Задум виробу. Створення ескізного малюнку. Добір матеріалів та інструментів. Деталізація виробу.</p> <p>Виготовлення заготовок для</p>
--	--

[Введіть текст]

<p>на смуги потрібної ширини;</p> <ul style="list-style-type: none"> - виконує вправи на виготовлення заготовок; - знає технологію поєднання заготовок квілінга; - читає схеми для квілінга; - виготовляє предметну аплікацію із базових заготовок квілінга на картонній основі; - виготовляє панно із заготовок за схемою для квілінга на картонній основі (на рамці з основою); - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p>збагачення словникового запасу назвами трудовий операцій та об'єктів виготовлення, на основі складання характеристики об'єктів виготовлення за запитаннями вчителя.</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток координації та точності рухів рук, дрібної моторики рук на основі виготовлення заготовок квілінга.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності, розвиток емоційно-естетичного сприймання.</p>
---	---

		<p>майбутнього виробу. Створення композиції. Наклеювання деталей на основу.</p> <p>Виготовлення панно із заготовок за схемою для квілінга (квіткові композиції) на картонній основі (на рамці з основою). Задум виробу. Вибір схеми для квілінга. Добір матеріалів та інструментів. Нарізання смуг (якщо це потрібно). Виготовлення заготовок для майбутнього виробу. Створення композиції. Наклеювання деталей на основу.</p>		
4	20	<p>Робота з фарбами. Технологія писанкарства</p> <p>Короткі історичні відомості про культурний символ України – писанку, її місце в сучасному декоративно-ужитковому мистецтві. Орнаменти писанкарства. Символи в писанкарстві. Техніки писанкарства (крапанка, крапанка, писанка з малюнками-символами). Матеріали для виготовлення писанок, їх властивості. Інструменти та пристосування (писачок, олівець, ложка, підставка металева для свічки), серветки з тканини). Організація робочого місця. Правила безпечної праці, санітарно-гігієнічні</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про культурний символ України – писанку, її місце в сучасному декоративно-ужитковому мистецтві; - знає орнаменти писанкарства; - знає символи в писанкарстві; - визначає техніки писанкарства; - добирає матеріали інструменти та пристосування для виготовлення писанок; - знає їх властивості; - знає технологію писанкарства; - виготовляє писанки (з 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> формування уявлень про писанкарство, розвиток почуття ритму, гармонії через застосування попередньої переробки реальних форм на декоративні.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> розвиток комунікативних умінь на основі збагачення словникового запасу, виконання завдань, які потребують самостійного вживання вивчених термінів, складання за допомогою вчителя речень описового та пояснювального змісту, уміння</p>

[Введіть текст]

		<p>вимоги. Протипожежна безпека. Технологія писанкарства. <i>Практична робота.</i> Виготовлення писанки (з використанням символіки) – 3-4 вироби. Створення ескізного малюнка для писанки на основі символів. Добір кольорів. Підготовка яйця до розписування. Приготування барвників. Виготовлення писанки дотримуючись етапів виготовлення:</p> <ul style="list-style-type: none"> • нанесення малюнку на яйце; • робота з воском та писачками; • поступове зафарбування писанок від світлого до темного кольору; • очищення писанки від воску за допомогою свічки та ганчірки; • натирання писанки олією для блиску; • оздоблення писанки кольоровим шнуром. 	<p>використанням символіки); - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог, протипожежної безпеки.</p>	<p>висловлювати оцінні судження щодо творів народного мистецтва. <i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток зорово-моторної координації, дрібної моторики руки під час закріплення прийомів писанкарства. <i>Особистісний розвиток:</i> розвиток особистісних якостей: уміння працювати самостійно й у колективі, наполегливості, розвиток естетичного ставлення до праці і творів народних майстрів, формування інтересу до українського народного мистецтва, поваги до культурної спадщини України, її традицій.</p>
5	22	<p>Робота з папером і картоном. Технологія різання паперу. Витинанка. Види мистецтв: образотворче, декоративно-ужиткове, архітектурне. Одинарні витинанки. Їх конструктивні</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про види мистецтв; - має уявлення про одинарні витинанки та їх конструктивні</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> формування уявлень про одинарні витинанки, традиційні форми, мотиви, розвиток мислення на основі аналізу зразків витинанок та визначення послідовності</p>

	<p>особливості: один аркуш, одноколірні, узагальнений орнаментальний візерунок, декоративна форма. Традиційні забарвлення витинанок: відтінки червоного кольору, синій, зелений, білий і чорний кольори. Традиційні форми: квадрати, овали, кола, смужки, ромби. Традиційні профілі країв: гладкі, зубчики, торочки, хвилі, гребінці. Традиційні мотиви: геометричні (роzetки, сонечка), рослинні (квітки, листочки, плоди, дерево життя), тваринні (метелики, жучки, павуки, півні).</p> <p>Інструменти, матеріали і пристосування для виготовлення витинанок: папір кольоровий, картон, простий олівець, гумка, ножиці, клей ПВА, пензлик для клею, набір пристосувань для пробивання у заготовках внутрішніх контурів. Правила безпечної роботи та санітарно-гігієнічні вимоги до роботи. Послідовність виконання витинанки. Рациональні прийоми роботи при вирізуванні узорів.</p> <p><i>Практична робота.</i> Виготовлення одинарних витинанок - традиційних для українського декоративно-ужиткового мистецтва мотивів, форм, кольорів, з</p>
--	--

[Введіть текст]

<p>особливості;</p> <ul style="list-style-type: none"> - називає традиційні забарвлення витинанок, традиційні профілі країв, традиційні мотиви; - добирає інструменти, матеріали і пристосування для виготовлення витинанок; - знає послідовність виконання витинанки; - володіє раціональними прийомами роботи при вирізуванні узорів; - виготовляє одинарні витинанки - традиційних для українського декоративно-ужиткового мистецтва мотивів, форм, кольорів, з традиційними профілями країв; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p>виконання трудових операцій.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> збагачення словникового запасу назвами трудових операцій та об'єктів виготовлення, на основі складання характеристики об'єктів виготовлення за запитаннями вчителя.</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток дрібної моторики рук на основі роботи з витинанкою.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності, розвиток емоційно-естетичного сприймання, відчуття кольорової гами.</p>
--	---

		<p>традиційними профілями країв – 3-4 різні вироби. Підбір матеріалів та інструментів для виготовлення витинанок. Згинання паперу. Промальовування контуру малюнка за готовими схемами на виворітній стороні паперу (від зігнутого боку). Надрізи на основній складці витинанки або на суміжних складках. Вирізання ножицями композиції по контуру малюнка (бажано безперервно). Розгортання витинанки. Приклеювання на картон, колір якого буде контрастним до композиційного. Остаточне оформлення та оздоблення виробу. Наклеювання витинанок на основу.</p>		
Розділ 3. Технологія ручної обробки матеріалів (60 год.)				
6	60	<p>Художня обробка тканини. Технологія вишивки бісером Бісер. З історії скляного бісеру. Види бісеру. Класифікація бісеру за розміром. <i>Практична робота.</i> Визначення бісеру за видами та розмірами. Матеріали, інструменти та приладдя для вишивки бісером: тканина (канва або будь-яка), бісер, голка для бісеру, нитки, ножиці. Правила безпечної роботи, санітарно-гігієнічні вимоги та</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про бісер та історію скляного бісеру; - орієнтується у способах виробництва скляного бісеру; знає види бісеру; - класифікує бісер за розміром; - визначає бісер за видами та розмірами; - оздоблює одяг та предметів побуту торочками і фестонами з</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розширення уявлень про вишивку та художню обробку тканини, формування мислення на основі розвитку вмінь класифікувати види бісеру за зовнішнім виглядом, за розмірами, розвиток загально-трудових умінь. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> розвиток мовлення на основі збагачення</p>

		<p>організація робочого місця під час виконання робіт.</p> <p><i>Практична робота.</i> Виконання швів на зразку. Оздоблення одягу та предметів побуту торочками і фестонами з бісеру способом «нанизування». Правила добору нитки для вишивання. Воціння нитки. Правила догляду за вишитими виробами.</p> <p><i>Практична робота.</i> Виконання вишивки бісером в обраній техніці (оздоблення одягу, вишивка по схемі для вишивки хрестом); вишивати виріб за схемою або рисунком; завершивши вишивку, оздобити її за потребою та остаточно оформити.</p>	<p>бісеру способом «нанизування»;</p> <ul style="list-style-type: none"> - знає правила догляду за вишитими виробами; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p>словника назвами видів бісеру, розвиток зв'язного мовлення на основі формування вмінь описувати зображені об'єкти діяльності.</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток дрібної моторики в процесі виконання трудових операцій ручним способом.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності, розвиток емоційно-естетичного сприймання, відчуття кольорової гама, збагачення емоційно-почуттєвої сфери.</p>
Практичне повторення (20 год.)				
7	20	<p>Практичне повторення</p> <p>Виготовлення виробу-сувеніру до Нового року з використанням вивчених технік роботи з фарбами, папером та картоном за вибором і смаком учнів. Самостійна робота.</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про підготовку необхідних матеріалів для виконання виробу, їх назви; - виготовляє обраний виріб; - організовує робоче місце дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток пам'яті на основі пригадування основного матеріалу за попередні роки, відтворення знань про безпечне користування інструментами, формування мотиваційної основи вивчення курсу.</p> <p><i>Мовленевий розвиток:</i> формування супроводжуючого мовлення.</p>

[Введіть текст]

				<i>Особистісний розвиток:</i> розвиток позитивного ставлення до художньо-творчої діяльності.
Розділ 4. Технологія ручної обробки матеріалів (64 год.)				
8	64	<p>Технологія виготовлення м'якої іграшки. М'яка іграшки у сучасному декоративно-ужитковому мистецтві. Історія розвитку іграшки. Види іграшок: плоскі та об'ємні іграшки, прості іграшки (одндетальні, з помпонів, з ниток), іграшки-помічники, іграшки на каркасах тощо. Матеріали для виготовлення, набивання м'якої іграшки та їх властивості. Інструменти та пристосування (наперсток, шпильки, голки, ножиці) для шиття м'якої іграшки. Правила розкрою, з'єднання, оформлення деталей, набивання деталей іграшки, кріплення кінцівок іграшки. Організація робочого місця. Правила безпечної роботи та санітарно-гігієнічні вимоги. Технологія виготовлення м'якої іграшки. Оздоблення іграшки. <i>Практична робота.</i> Виготовлення м'яких іграшок різної складності – 2-3 виробу. Розроблення ескізного малюнка м'якої іграшки. Добір матеріалів та</p>	<p>Учень/учениця: - має уявлення про місце м'якої іграшки у сучасному декоративно-ужитковому мистецтві; - має уявлення про види м'яких іграшок; - характеризує матеріали, які використовуються для виготовлення м'яких іграшок; - добирає інструменти та пристосування для роботи; - обгрунтовує добір конструкційних матеріалів залежно від виробу; - розробляє ескізний малюнок виробу; - виготовляє (вирізає) шаблони; - розкроює деталі іграшки; - зшиває та набиває основні деталі іграшки; - зшиває та набиває кінцівки іграшки;</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розширення уявлень про текстильні матеріали, інструменти та пристосування для робіт з ними, аналіз, порівняння властивостей матеріалів, збагачення уявлень щодо різноманітності ручних стібків. <i>Мовленнєвий розвиток:</i> збагачення словника назвами ручних швів, використання їх назв у розгорнутому мовленні, використання назв технологічних етапів, інструментів, трудових операцій у словесному описі власної діяльності. <i>Сенсомоторний розвиток:</i> корекція та розвиток координації рухів рук та дрібної моторики на основі шиття. <i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності, наполегливості, акуратності, терпеливості, ретельності та вмінь</p>

[Введіть текст]

		інструментів. Підготовка матеріалів до роботи. Виготовлення обраної іграшки (етапи роботи обираються в залежності від виду іграшки, запропоновані етапи для багатодетельної об'ємної іграшки):	- з'єднує основну деталь з кінцівками; - оздоблює мордочку; - виготовляє деталі оздоблення; оздоблює іграшки; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	організації праці на основі виконання практичних завдань.
		<ul style="list-style-type: none"> • виготовлення (вирізання) шаблонів; • розкрій деталей іграшки; • зшивання та набивання основних деталей іграшки; • зшивання та набивання кінцівок іграшки; • з'єднання основної деталі з кінцівками; • оздоблення мордочок; • виготовлення деталей оздоблення (пояски, шарфики, бантики тощо); • оздоблення іграшки. Контроль якості виробу.		
Розділ 5. Технологія ручної обробки матеріалів (62 год.)				
9	32	Технологія виготовлення комплексного виробу. Технологія виготовлення листівок Короткі історичні відомості про виникнення та еволюцію листівок. Листівки, їх призначення. Види листівок: за змістом: інформаційні,	Учень/учениця: - має уявлення про виникнення та еволюцію листівок; - визначає листівки, їх призначення; - розрізняє листівки за видами; - знає технологію виготовлення	<i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлення про папір, картон, розширення знань про аплікацію, формування уявлень про листівки, їх види та призначення, розвиток уваги, порівняння різних видів листівок,

[Введіть текст]

	<p>вітальні; за формою: плоскі, об'ємні, одинарні, подвійні; за оздобленням: вишиті, в'язані гачком, спицями, з використанням природного матеріалу, макраме, ниткової графіки, бісерного рукоділля, аплікації, фото. Матеріали для виготовлення листівок: основні (картон, папір); оздоблювальні (тканина, нитки, природні матеріали, стрічки, оздоблювальні елементи - блискітки, стрази, гудзики, намистинки). Інструменти: основні - лінійка, канцелярський ніж, ножиці; додаткові інструменти (відповідно до обраного виду оздоблення). Правила безпечної праці під час виконання ручних робіт, санітарно-гігієнічні вимоги. Організація робочого місця. Технологія виготовлення листівок.</p> <p><i>Практична робота.</i> Виготовлення листівки – 3-4 вироби. Задум виробу. Розроблення ескізного малюнка виробу. Добір оздоблювальних технік (за вибором). Добір кріплення оздоблювальних елементів. Добір матеріалів та інструментів. Технологічна послідовність виготовлення виробу:</p>	<p>листівок;</p> <ul style="list-style-type: none"> - виготовляє листівки; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p>аналіз зразків листівок.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> на основі збагачення словника назвами видів листівок, назвами трудових операцій, супроводжуючого мовлення.</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвиток зорово-моторної координації, розвиток просторового орієнтування на площині аркуша паперу, дрібної моторики руки у процесі виготовлення листівок.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> формування охайності, працелюбності, відповідальності за якість виконаної роботи, наполегливості у досягненні мети.</p>
--	--	--	---

[Введіть текст]

		<p>розкрій основи листівки та деталей листівки;</p> <ul style="list-style-type: none"> • добір матеріалів та інструментів для виготовлення та кріплення оздоблювальних елементів; • виготовлення оздоблювальних елементів; • кріплення оздоблювальних елементів до основи; • остаточна обробка листівки. 		
10	30	<p>Основи технології виготовлення народної ляльки</p> <p>Лялька-мотанка з тканини як самобутнє явище у побуті та мистецтві українців. Уособлення образу людини в ляльці. Конструктивні особливості стародавніх ляльок. Обрядово-магічні функції (хатній родовий оберіг, заступник, запорука народження власної дитини тощо). Традиційні типи ляльок. Матеріали, які використовуються для виготовлення ляльок. Традиційні способи виготовлення ляльок (вузлові та шиті, з пап'є-маше та м'яких матеріалів, сухого зілля, трави, папероляльки). Одяг ляльки, його залежність від традицій українського національного вбрання. Втілення в ляльчиному костюмі художнього смаку</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про ляльку-мотанку з тканини як самобутнє явище у побуті та мистецтві українців; - визначає конструктивні особливості стародавніх ляльок; - називає обрядово-магічні функції; - розрізняє традиційні типи ляльок; - називає матеріали, які використовуються для виготовлення ляльок; - орієнтується у традиційних способах виготовлення ляльок; - визначає залежність одягу ляльки від традицій українського національного 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> збагачення уявлень про ляльку-мотанку та матеріали для їх виготовлення, розвиток загально трудових умінь на основі аналізу виготовлення ляльки, планування послідовності дій та здійснення порівняння свого виробу із зразком.</p> <p><i>Мовленнєвий розвиток:</i> збагачення словникового запасу на основі назв трудових операцій та об'єктів виготовлення.</p> <p><i>Сенсомоторний розвиток:</i> розвитку координації та точності рухів рук на основі виготовлення ляльки-мотанки.</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> розвиток естетичних смаків на основі</p>

[Введіть текст]

		<p>та уподобань її творця.</p> <p>Інструменти для виготовлення народних ляльок. Організація робочого місця. Правила безпечної роботи та санітарно-гігієнічні вимоги. Технологія виготовлення народної ляльки.</p> <p><i>Практична робота.</i> Виготовлення ляльки-мотанки з ниток та тканини в одязі. Розроблення основи малюнка ляльки. Створення ескізного малюнка ляльки, одягу, прикрас. Добір матеріалів та підготовка базових та доповнюючих матеріалів до роботи. Розкрій тканини для ляльки. Виготовлення тулуба ляльки та деталей. З'єднання деталей з основою. Виготовлення «обличчя» – хрестоподібна обмотка кольоровими нитками. Розкрій тканини для одягу. Виготовлення лялькового одягу. Оздоблення одягу. Остаточна обробка ляльки. Контроль якості виробу.</p>	<p>вбрання;</p> <ul style="list-style-type: none"> - втілює в ляльчиному костюмі художній смак та уподобання її творця; - добирає інструменти для виготовлення народних ляльок; - виготовляє ляльку-мотанку з тканини в одязі; - організовує робоче місце; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог. 	<p>визначення оздоблень на виробі, формування інтересу до українського народного мистецтва, поваги до культурної спадщини України, її традицій.</p>
--	--	--	--	---

Розділ 6. Технологія благоустрою і озеленення приміщень і території (22 год.)

11	22	<p>Технологія вирощування рослин. Весняні роботи на пришкольній ділянці</p> <p>Сутність вирощування квітів і рослин розсадним і безрозсадним способами. Підготовка ґрунту, посуду і посівного</p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про вирощування квітів і рослин розсадним і безрозсадним способами; - знає технологію висівання 	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i></p> <p>розширення знань про квіткові рослини і способи їх розмноження, розвиток уявлень про декоративні зелені насадження, про професії людей</p>
----	----	--	---	--

[Введіть текст]

	<p>матеріалу. Вимоги до ґрунту для вирощування розсади. Технологія висівання насіння на розсаду, вирощування її, підживлення, підготовка до висаджування на постійне місце. Способи вирощування розсади у кімнатних умовах. Правила гігієни і безпечної роботи.</p> <p><i>Практична робота.</i> Вирощування квітів та зелені в умовах школи і вдома.</p> <p>Роль і місце зелених насаджень у житті людини. Взаємозв'язок ґрунтово-кліматичної зони і структури зелених насаджень. Законодавчі акти України про розвиток і охорону зелених насаджень.</p> <p>Місце декоративних кущових рослин в озелененні території. Естетична і захисна їх роль. Способи розмноження, садіння, догляду за рослинами. Естетичне оформлення кущів. Утримання у чистоті, захист від шкідників і хвороб. Види захисних і декоративних кущів і дерев. Теплолюбиві і холодостійкі, низькорослі і високорослі види зелених насаджень. Раціональний добір при висаджуванні. Професії людей паркової архітектури (озеленювач, дизайнер,</p>
--	--

[Введіть текст]

насіння на розсаду, вирощування її, підживлення, підготовки до висаджування на постійне місце;

- **вирощує** розсаду у кімнатних умовах в школи і вдома;

- **має уявлення** про роль і місце зелених насаджень у житті людини;

- **встановлює** взаємозв'язок ґрунтово-кліматичної зони і структури зелених насаджень;

- **визначає** місце декоративних кущових рослин в озелененні території;

- **знає** про естетичну і захисну їх роль;

- **знає** способи розмноження, садіння, догляду за рослинами раціональний добір при висаджуванні;

- **знає** про професії людей паркової архітектури;

- **виконує** роботи по догляду за зеленими насадженнями на пришкільній ділянці відповідно до пори року;

- **організовує** робоче місце;-
дотримується правил безпечної

паркової архітектури, аналіз, порівняння видів весняних робіт на квітниках, розвиток логічного мислення при встановленні причинно-наслідкових зв'язків, розвиток уваги та самостійності під час екскурсії.

Мовленнєвий розвиток: розвиток мовлення шляхом розширення і уточнення активного словника назвами вивчених рослин, розвиток мовлення на основі словесної характеристики видів діяльності.

Сенсомоторний розвиток: розвиток дрібної моторики рук на основі висівання квітів, розвиток творчої уяви при сприйманні описової розповіді.

Особистісний розвиток: розвиток мотивації природоохоронної діяльності, працелюбності, відповідальності.

		<p>селекціонер).</p> <p><i>Практична робота.</i> Роботи по догляду за зеленими насадженнями на пришкільній ділянці відповідно до пори року.</p> <p><i>Екскурсія</i> до зеленого господарства, заповідника для ознайомлення з видами декоративних і захисних насаджень свого регіону</p>	<p>праці, санітарно-гігієнічних вимог.</p>	
Практичне повторення (20 год.)				
12	20	<p>Практичне повторення</p> <p>Виготовлення виробу-сувеніру з використанням вивчених технік роботи з ручної обробки матеріалів за вибором і смаком учнів.</p> <p><i>Самостійна робота.</i></p>	<p>Учень/учениця:</p> <ul style="list-style-type: none"> - має уявлення про підготовку необхідних матеріалів для виконання виробу, їх назви - виготовляє обраний виріб - організовує робоче місце <p>дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.</p>	<p><i>Пізнавальний розвиток:</i> розвиток пам'яті на основі пригадування основного матеріалу за попередні роки, формування мотиваційної основи вивчення курсу.</p> <p><i>Мовленевий розвиток:</i> формування супроводжуючого мовлення</p> <p><i>Особистісний розвиток:</i> розвиток позитивного ставлення до художньо-творчої діяльності</p>
13	8	Резерв часу		